

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

ת"ע 33570-03-21 ק' ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז דרום ואח'
 ת"ע 56390-02-21
 ת"ע 21671-01-22
 ת"ע 56147-02-21
 תמ"ש 21663-01-23

בפני כב' השופטת עפרה גיא

תובעים/ מתנגדים

ד.1'

ע.2'

ש.3'

י.4'

ל.5'

באמצעות בא כוחם - עו"ד רוני עזרא

מתנגדת בתיק 56390-02-21

ק.6'

באמצעות באת כוחה - עו"ד יעל כהן

נגד

נתבעות/ משיבות

ש.1'

באמצעות בא כוחה - עו"ד שלמה הנייה

א.ר.ד (קטינה)

באמצעות אמה, האפוטרופא הטבעית, הגב' ב.ה.ט

בעניין עזבון המנוח (להלן: "המנוח")

פסק דין

1
 2 בפניי חמש תובענות בעניין עזבון המנוח ורכושו. האחת, תובענה לקיום צוואתו האחרונה של המנוח
 3 מיום 04/06/2020 (להלן: "הצוואה השישית") שהוגשה על ידי המשיבה 1 (להלן: "המשיבה"). שלוש
 4 תובענות נוספות כוללות שלוש התנגדויות לצוואותיו של המנוח. מתוכן, שתי התנגדויות הוגשו על ידי
 5 המתנגדים 1-5 (להלן: "המתנגדים" ו/או "התובעים"), כאשר בראשונה התנגדו לקיום הצוואה מיום
 6 04/06/2020. עוד הגישו הם התנגדות נוספת לקיום צוואותיו המוקדמות של המנוח מיום 23/05/2017;
 7 09/07/2017; 26/10/2017 ו- 07/06/2018 ומנגד עתרו לקיים צוואתו המוקדמת מיום 25/08/2016.
 8
 9 התביעה הרביעית שהוגשה, הוגשה על ידי המתנגדים 1-5 ובמסגרתה עתרו לביטול הסכמי הלוואה
 10 שערך המנוח עם המשיבה ביום 22/03/2018 וביום 20/04/2020 ולביטול הסכם שכותרתו 'הסכם ממון
 11 וחיים משותפים' שנערך ביניהם ואושר על ידי ביום 08/05/2020.
 12

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

ת"ע 33570-03-21 ק' ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז דרום ואח'
ת"ע 56390-02-21
ת"ע 21671-01-22
ת"ע 56147-02-21
תמ"ש 21663-01-23

1 תביעה חמישית הוגשה על ידי המתנגדת מספר 6 (להלן: "המתנגדת 6 : ו/או "ק") במסגרתה התנגדה
2 לקיום חלקה של הצוואה מיום 04/06/2020 המתניחס להורשת העיזבון לידי המשיבה ובקשה לחלק
3 החלק שהורש למשיבה בין שלוש הזוכות הנוספות על פי צוואה זו.
4
5

1. רקע ועובדות שאינן במחלוקת

6
7
8 א. המנוח נפטר ביום 13/01/2021 ולו שבעה ילדים, (הבגירים הם המתנגדים 6-1. הערה שלי-
9 ע.ג.) ומתוכם בת אחת קטינה (להלן: "הקטינה" ו/או "המשיבה 2") והוא כבן 72.

10
11 ב. המנוח היה גרוש ולו שישה ילדים מנישואיו ובת קטינה נוספת מקשר אחר. למנוח
12 ולמשיבה אין ילדים משותפים.

13
14 ג. בין המנוח למשיבה היה קשר כאשר הצדדים חלוקים אודות טיב הקשר. בין היתר טענו
15 המתנגדים כי המשיבה היתה מטפלת של המנוח ומנגד, טענה המשיבה כי היתה עמו
16 בקשר זוגי ואף ידועה בציבור.

17
18 ד. במהלך חייו חתם המנוח על שש צוואות החל מיום 25/08/2016 ועד ליום 04/06/2020.

19
20 צוואה מיום 25/08/2016 (להלן: "הצוואה הראשונה" ו/או "הצוואה מ- 25/08/2016")

21
22 המנוח ציווה כי מעיזבונו ישולם תחילה סך של 130,000 ₪ למשיבה בגין הלוואה כספית
23 שניתנה לו על ידה ולא הוחזרה וזאת ללא ריבית או הפרשי הצמדה.
24 עוד קבע שלאחר התשלום כאמור לעיל, יחולק יתרת העיזבון כך שבנו, המתנגד 2 יקבל
25 את רכבו בלבד מאחר וקיבל את העסק של המנוח עוד בחייו ויתרת עזבונו, הכוללת דירה,
26 חנות ושתי מכוניות, תחולק בין שש בנותיו.

27
28 צוואה מיום 23/05/2017 (להלן: "הצוואה השנייה" ו/או "הצוואה מ- 23/05/2017")

29
30 המנוח קבע כי מעיזבונו ישולם תחילה סך של 325,000 ₪ למשיבה, בגין הלוואה שניתנה
31 לו וטרם הושבה. יתרת עיזבונו יחולק בין שלוש בנותיו, כאשר לבת הקטינה הוריש 50%
32 מעיזבונו ולשתיים האחרות 10% כל אחת ולאחותו 30%.
33 עוד קבע שאינו מוריש דבר לארבעת ילדיו הנוספים בשל התנהגותם המזלזלת כלפיו.

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

ת"ע 33570-03-21 ק' ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז דרום ואח'
ת"ע 56390-02-21
ת"ע 21671-01-22
ת"ע 56147-02-21
תמ"ש 21663-01-23

1 צוואה מיום 09/07/2017 (להלן: "הצוואה השלישית" ו/או "הצוואה מיום 09/07/2017)

2
3 בצוואה זו הורה המנוח להשיב למשיבה את חלקה בהלוואה בסך של 325,000 ₪ ויתרת
4 עזבונו תחלוק בין שלוש מבנותיו, הקטינה שקיבלה 45% והמתנגדות 3 ו-6 שקבלו 10%
5 מעזבונו כל אחת. שתי אחיותיו קבלו 10% מעזבונו, אדם נוסף 5% והמשיבה 10%.
6 גם בצוואה זו קבע המנוח כי מדיר המשיבים 1-2 ו-4-5 בשל התנהגותם המזלזלת כלפיו.

7
8 צוואה מיום 26/10/2017 (להלן: "הצוואה הרביעית" ו/או "הצוואה מיום 26/10/2017")

9
10 בצוואה זו, קבע המנוח כי יש להשיב למשיבה תחילה סך של 400,000 ₪ בגין ההלוואה
11 שנתנה לו ולא הושבה. יתרת העיזבון חולקה בין בתו הקטינה שקבלה 40%; בנותיו
12 המתנגדות 3 ו-6 קבלו 10% כל אחת; אחיותיו קבלו 10% כל אחת והמשיבה קבלה 20%
13 מהעיזבון.
14 אף בצוואה זו הדיר ארבעה מילדיו מחמת התנהגות מזלזלת ביותר כלפיו.

15
16 ה. בין לבין המנוח חתם על הסכמי הלוואה עם המשיבה. בהסכם הראשון (להלן: "**ההסכם**
17 **הראשון**") שנחתם ביום 31/05/2015 אצל עו"ד ע' צוין שהמנוח חייב למשיבה סך של
18 100,000 ₪ והוא מתחייב להשיב למשיבה את הסכום בצירוף 4% ריבית והצמדה לשנה
19 במועד הראשון שיוכל לעשות כן. ביום 22/03/2018 נחתם ההסכם השני (להלן:
20 "**ההסכם השני**") בפני עו"ד ע' ובו נרשם כי המשיבה הלוותה למנוח 420,000 ₪. עוד צוין
21 כי ככל שהמשיבה תקבל את סכום ההלוואה לפני שהמנוח ילך לעולמו, היא לא תהא
22 זכאית לקבל סך של 400,000 ₪ כאמור בצוואה מיום 26/10/2017. כן נרשם כי סכום
23 ההלוואה ישולם למשיבה בצירוף הפרשי הצמדה למדד מיום 15/03/2018.

24
25 ו. לאחר עריכת הסכם ההלוואה השני, נערכה הצוואה החמישית.

26
27 צוואה מיום 07/06/2018 (להלן: "הצוואה החמישית" ו/או "הצוואה מיום 07/06/2018).

28
29 בצוואה זו, ציין המנוח כי מעיזבונו ישולם תחילה חובו על פי ההסכם הראשון עומד על
30 400,000 ₪ בצירוף הפרשי הצמדה למדד. יתרת העיזבון תחולק בין כדלקמן: הבת
31 הקטינה, 30%; המשיבות 3 ו-6 יקבלו 10% כל אחת; אחיות המנוח יקבלו 5% כל אחת
32 והמשיבה תקבל 40%.
33

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

ת"ע 33570-03-21 ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז דרום ואח'

ת"ע 56390-02-21

ת"ע 21671-01-22

ת"ע 56147-02-21

תמ"ש 21663-01-23

1 יודגש ויצוין כי כל חמש צוואותיו הראשונות של המנוח וכך גם שני ההסכמים
2 הראשונים שנעשו בין המנוח למשיבה, נערכו ואושרו על ידי עו"ד ע' שאף רשום כאחד
3 מעדי הצוואה.
4

5 ז. הסכם ההלוואה השלישי (להלן: "ההסכם השלישי"), מיום 20/04/2020 נחתם בפני
6 עו"ד ג' ובו נרשם בין היתר כי המשיבה העמידה למנוח הלוואה בסך של 450,000 ₪ ביום
7 22/03/2018. עוד נקבע בהסכם כי חרף הקבוע בהסכם השני, הסכומים שהלוותה למנוח
8 בהסכם קודם יישאו ריבית שנתית של 4% והפרשי הצמדה. כן נקבע בהסכם כי המנוח
9 מבקש מהמשיבה שתעמיד לו הלוואה לטובת ביצוע ניתוח השתלה בחו"ל, כאשר מתוך
10 סכום זה העמידה סך של כ- 100,000 ₪ ומתחייבת להעמיד סך נוסף של כ- 500,000 ₪
11 לטובת ביצוע ההשתלה וסך נוסף של כ- 90,000 ₪ לסילוק משכנתא של המנוח וחובות
12 נוספים, כאשר גם חובות אלו יישאו ריבית של 4% והפרשי הצמדה כדין.
13

14 ח. ביום 06/05/2020 אושר על ידי בבית משפט זה הסכם שכותרתו הסכם ממון וחיים
15 משותפים ובו נרשם בין היתר, כי הצדדים מצהירים כי מנהלים מערכת יחסים זוגית מזה
16 כ- 10 שנים ומתגוררים יחד כשנתיים כידועים בציבור. במסגרת אישור ההסכם הוצגה
17 בפני בית המשפט הערכה גריאטרית מיום 07/02/2020 החתומה על ידי ד"ר ליליה
18 בלוואט, מומחית ברפואה גריאטרית, ובה צוין בין היתר כי המנוח ללא פגיעה קוגניטיבית
19 ובעל שיפוט תקין המסוגל להחליט לטובתו ולחתום על כל מסמך. כן צורפה תעודת רופא
20 ממועד זה, החתומה על ידה, בה נרשם בין היתר כי 'המנוח בהכרה מלאה ובדעה צלולה,
21 מתמצא בזמן ובמקום, אחראי על מעשיו וכשיר לבצע כל פעולה משפטית שהיא'.
22

23 במסגרת ההסכם נרשם כי הצדדים חתמו על הסכם ההלוואה וכן התחייבות להשבת
24 כספים, ככל שיינתנו על ידי המשיבה למנוח. כאמור לעיל, ההסכם אושר על ידי בית
25 משפט.
26

27 ט. ביום 04/06/2020 ערך המנוח את צוואתו האחרונה, היא הצוואה השישית
28
29

30 הצוואה מיום 04/06/2020 (להלן: "הצוואה השישית").
31
32

33 בצוואה זו נקבע שככל שהמשיבה תמשיך להיות בת זוגו של המנוח עד יומו האחרון
34 ותתגורר עמו תחת אותה קורת גג, אזי זכויותיו בדירה יתחלקו באופן הבא:

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

ת"ע 33570-03-21 ק' ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז דרום ואח'
ת"ע 56390-02-21
ת"ע 21671-01-22
ת"ע 56147-02-21
תמ"ש 21663-01-23

- 1 המשיבה תקבל 10/20 (30% הוענקו לה על פי הסכם הממון והיא תקבל עוד 20% מהדירה
2 כך שסה"כ יהיו לה 50% מהדירה).
3 הבת ק' 3/20
4 הבת ש' 3/20
5 הבת ד' 4/20.
6
7 ככל שמערכת היחסים בין המנוח למשיבה תיפסק בעודו חי היא תקבל 30% מהדירה,
8 אותם קיבלה במסגרת הסכם הממון ולא תקבל עוד.
9 הבת ק' 2/10
10 הבת ש' 2/10
11 הבת ד' 3/10.
12
13 ככל שהמשיבה תישאר בת זוגו עד יומו האחרון ותתגורר עמו, היא רשאית להתגורר
14 בדירה עד קבלת זכויותיה בדירה ממכירתה.
15
16 י. המנוח נפטר ביום 13/01/2021, כשלאחר פטירתו הוגשו הבקשות והתביעה שלפניי.
17
18 א. המשיבה הגישה בקשה לקיום צוואתו השישית של המנוח כשלאחריה הוגשו התנגדויות
19 המתנגדים לחמש צוואותיו האחרונות של המנוח וכאמור לעיל, תביעה נוספת לביטול
20 הסכם הממון והסכמי ההלוואה.
21
22 2. טענות המתנגדים 1-5
23
24 א. המתנגדים הגישו תחילה התנגדות לצוואתו האחרונה של המנוח ולאחר מכן, הגישו
25 התנגדות לכלל צוואותיו מיום 23/05/2017 ואילך. משכך ושעה שזנחו הטענות שנטענו
26 בהתנגדות הראשונה, אדרש לאלו שנטענו בהתנגדות המאוחרת בלבד לכל חמש הצוואות
27 המאוחרות.
28
29 ב. הקשר בין המנוח למשיבה החל לפני מספר שנים, המנוח היה איש אמיד ובעל עסק מצליח
30 לניהול סככות (להלן: "העסק"), היה נהנתן ואהב לנסוע לחו"ל. הנתבעת שהיתה גרושה
31 וחייה במרכז, ניהלה עמו מערכת יחסים מניפולטיבית, ראתה בו עסק כלכלי והתסיסה
32 אצלו את יצר ההימורים. כך הגיע המצב לכך שהם נסעו כל סוף שבוע לחו"ל להמר כאשר

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

ת"ע 33570-03-21 ק' ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז דרום ואח'

ת"ע 56390-02-21

ת"ע 21671-01-22

ת"ע 56147-02-21

תמ"ש 21663-01-23

- 1 המשיבה היא זו שהזמינה המלונות, יזמה הדיאלוזה ולקחה אותו לחו"ל כשהיה במצב
2 קשה, רכשה את אמונו והפכה אותו לתלתי בה, כאשר במהלך השנים לא פסקו
3 ניסיונותיה לשים ידה על רכושו וביתו. היא הסיתה אותו קשות כנגד ילדיו, העמידה פנים
4 שמטפלת בו אך בפועל הזניחה אותו. הבטיחה שתדאג לו להשתלת כליה. אולם למעשה
5 בודדה אותו ריגשית.
6
- 7 ג. אט אט פיתח המנוח תלות מלאה במשיבה והיא החלה לגרום לנתק מוחלט בינו לבין
8 ילדיו. היא גרמה למנוח לפתח בה תלות מוחלטת כך שעם השנים העביר אליה מירב
9 רכושו, אם באמצעות הסכמים חד צדדיים או במסגרת צוואות ששונו ותוקנו מספר
10 פעמים.
11
- 12 ד. המנוח והמשיבה לא חלקו בית משותף, לא היה להם רכוש משותף. היא התגוררה במרכז
13 והגיעה לבקרו פעם פעמיים בשבוע.
14
- 15 ה. משנת 2017 המשיבה השתלטה על נושא הטיפול הרפואי במנוח ולא איפשרה לאף אחד
16 מילדיו להשתתף בכך, מידרה אותם ונתנה להם אך משימות של השגחה, לינה בבית
17 חולים והכל במטרה להיות מתועדת במסמכים.
18
- 19 ו. לאורך כל התקופה הבטיחה המשיבה למנוח כי תדאג שיעבור השתלת כליה כאשר בפועל
20 עשתה הכל על מנת לטרפד זאת. כן טירפדה כל השנים קבלת עזרה למנוח והעדיפה
21 שישאר לבד בביתו כשהוא לא יכול לדאוג לעצמו אף לא לאוכל, כך שישאר תלוי בה.
22
- 23 ז. בינואר 2020 המשיבה ניסתה להחתיים המנוח על הסכם נוסף בו מוכר לה את ביתו
24 תמורת 1,450,000 ₪. ילדיו שגילו זאת, טירפדו העניין והיא שוב סכסכה ביניהם.
25
- 26 ח. בעת הזו חלה החמרה במצב הרפואי של המנוח. החלו להופיע פצעי לחץ ברגליים; מצבו
27 הלבבי החמיר ויחד עם הבידוד בקורונה היה בלחץ כבד מהמשיבה והסכים לכל
28 רצונותיה.
29
- 30 ט. במהלך כל התקופה היה המנוח בקשר טוב בין המנוח לילדיו וכאשר קלטו את תוכניתה
31 של המשיבה, ניסו לדבר על כך עם אביהם. המנוח שהחל להבין תוכנית המשיבה חשש
32 ממנה והפך תלתי בה.
33
- 34 י. המשיבה יצרה מורא ופחד על המנוח ואיימה כל הזמן שתעזוב אותו והוא יישאר לבד.

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

ת"ע 33570-03-21 ק' ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז דרום ואח'
ת"ע 56390-02-21
ת"ע 21671-01-22
ת"ע 56147-02-21
תמ"ש 21663-01-23

- 1 יא. בשנת 2016 המנוח סגר את עסקו בשל דרישותיה הבלתי נגמרות של המשיבה לכספים
2 ומסעות תענוגות ועל רקע זה נוצרה מתיחות בינו לבין בנו שראה כיצד אביו הורס את
3 עסקו. הבן שעבד עם אביו בעסק מגיל 14, ביקש לסייע לאביו והתחייב כלפי ספקים, היה
4 מוכן לשלם לאביו כל חודש 15,000 ₪ וחתם עמו על הסכם. המשיבה שהתנגדה לכך,
5 גרמה למנוח להגיש תביעה כנגד בנו לביטול ההסכם ותביעות נוספות כנגדו. תביעות
6 שהובילו לנתק בין המנוח לילדיו. נתק שנמשך עד 2018, אז המנוח התנצל בפני ילדיו על
7 כך.
8
9 יב. באורח פלא, מהרגע שחודש הקשר בין המנוח לילדיו, תמו ונגמרו השינויים בצוואותיו
10 והם היו מעורבים בחייו, טיפלו בו והסיעו אותו לדיאליוזות.
11
12 יג. המשיבה שלא בחלה באמצעים, יצרה שוב מריבות בין האב לילדיו ובינואר 2020, הזמינה
13 משטרה לילדים. לאחר מכן, החלה הקורונה, המשיבה נצלה זאת ואז הביאה המנוח
14 למשרדו של עו"ד ג', שלא היה העו"ד הקבוע של המנוח, אשר טיפל בו שנים והחתימה
15 אותו על הסכם ממון.
16
17 יד. כל ההסכמים והצוואות נערכו בשנים בהן המנוח היה בנתק עם ילדיו.
18
19 טו. ביחס לחובו של המנוח כלפי המשיבה, הוא נופח ללא פרופורציה. תחילה ובטרם ניתוק
20 הקשר בין המנוח לילדיו, עמד החוב ביום 25/08/2016 על סך של 130,000 ₪ ללא ריבית
21 והצמדה. בהסכם מיום 22/03/208 ושעה שלא היה בקשר עם ילדיו, הועמד החוב על סך
22 של 400,000 ₪ נומינלי. בהסכם מיום 20/04/2020 הוא הועמד על סך של 450,000 ₪
23 בצירוף ריבית שנתית של 4% והפרשי הצמדה מיום 15/03/2018
24
25 טז. בתביעה לביטול הסכם ההלוואה מיום 22/03/2018; הסכם ההלוואה מיום 20/04/2020
26 והסכם לחיים משותפים מיום 20/04/2020, טענו התובעים כי יש לבטלם מחמת השפעה
27 בלתי הוגנת; חוסר גמירות דעת מצד המנוח; מעורבות יתר של המשיבה בעריכת
28 ההסכמים; המנוח לא היה כשיר נפשית לערוך ההסכמים ונסיבות עריכת ההסכמים,
29 מצדיקות ביטולם.
30
31 יז. לעניין הסכם הממון נטען כי מדובר בהסכם חד צדדי, חסר פרופורציה או היגיון, הסכם
32 המעביר רכוש מהמנוח למשיבה. עוד צוין כי במסגרת הדיון בהסכם גם בית משפט הרים
33 גבה ולא היה שלם לגביו אולם מאחר ובית משפט לא היה מודע למה שהולך מאחורי
34 הקלעים, ההסכם אושר, למעט סעיף 6 (ג) הדרקוני שבית משפט סרב לאשרו (בו נקבע

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

ת"ע 33570-03-21 ק' ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז דרום ואח'

ת"ע 56390-02-21

ת"ע 21671-01-22

ת"ע 56147-02-21

תמ"ש 21663-01-23

- 1 שככל שהמנוח והמשיבה ימשיכו להתגורר תחת קורת גג אחת והיא תמשיך לטפל בו עד
- 2 למועד פטירתו, יעמדו זכויותיה בדירה על סך של 60%. המנוח הונחה במענה לשאלת
- 3 בית משפט להשיב כי הוא בקשר עם ילדיו.
- 4
- 5 יח. בנסיבות אלו, התבקש בית משפט לבטל ההסכמים והצוואות שנערכו על ידי המנוח.
- 6
- 7 יט. בסיכומיהם הוסיפו המתנגדים כי המשיבה הודתה בחקירתה שהמנוח לא היה אמור
- 8 לקבל דבר מצוואתה לו היתה נפטרת לפניו וכך גם על פי הסכם הממון.
- 9
- 10 כ. תנאי הסכם הממון מקפחים המנוח לעומת מה שהיה חייב ליתן למשיבה על פי דין.
- 11
- 12 כא. הגם שסעיף (6) ג להסכם הממון לא אושר על ידי בית משפט ובצדק, שעה שעל פיו היתה
- 13 אמורה לקבל 60% מהדירה, לא ידעו עו"ד והמשיבה ליתן הסבר לכך.
- 14
- 15 כב. המשיבה לא ידעה להסביר הצורך בשיעבוד זכויות המנוח בדירתו; מדוע היה צריך
- 16 לחתום על הסכם הלוואה נוסף ביום 20/04/2020 שעה שנחתם הסכם ב- 22/03/2018.
- 17
- 18 כג. ביום 01/11/2020 הועבר מחשבון המנוח סך של 250,000 ש"ח למשיבה. וכשהיה על ערש
- 19 דווי בחודשים 11-12/2020, משכה המשיבה מחשבונו סך של 30,990 ₪.
- 20
- 21 כד. לא הוכח שהמשיבה נתנה למנוח את הכספים שהיה צריך להשיב לה ולא הביאה
- 22 אסמכתאות כי שילמה עבורו 100,000 ₪ לצורך מכירת חנותו.
- 23
- 24 כה. המשיבה נמנעה מלצרף תדפיסי חשבון בנק על מנת להוכיח טענותיה.
- 25
- 26 כו. טענותיה משוללות הגיון. כך טענה שמחשבון המנוח הועבר לה סך של 280,000 ₪ אולם
- 27 היא השיבה לו הסכום במזומן.
- 28
- 29 כז. המשיבה טענה טענות הפוכות במל"ל ובבית משפט לצורך קבלת קיצבה מהמדינה ואין
- 30 לאפשר זאת.
- 31
- 32 כח. שכ"ט עורך הדין שערך את הסכם הממון שולם על ידה בניגוד לטענותיה.
- 33
- 34 כט. הבדיקה הגריאטרית נערכה בבית המנוח בנוכחותה של המשיבה וזאת בניגוד לטענתה כי
- 35 נערכה אצל הרופאה כאשר רק המנוח היה נוכח.
- 36

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

ת"ע 33570-03-21 ק' ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז דרום ואח'
ת"ע 56390-02-21
ת"ע 21671-01-22
ת"ע 56147-02-21
תמ"ש 21663-01-23

- 1 ל. עו"ד ג' ראה עצמו כעו"ד של המשיבה ולא של המנוח.
2
3 לא. עו"ד ע' שייצג את המנוח שנים רבות העיד כי התרשם לאחר שישב עם המנוח ביחידות
4 כי הגיע למסקנה שאין זה רצון המנוח וסרב להמשיך לייצגו והודיע למנוח כי מסרב
5 לעשות כן מאחר ומצפונו אינו מאפשר לו לעשות כן.
6
7 לב. מעדות אמה של המשיבה 2 (להלן: "הגברת ט") עולה כי המשיבה קנתה את עדותה. כך
8 גם אין ביתר עדויות העדים, שרובן עדויות מפי השמועה, לסתור גרסתם.
9
10 לג. בסופו של יום, ניתן לראות שהמשיבה פעלה בצורה מניפולטיבית, השפיעה על המנוח
11 השפעה בלתי הוגנת, סחטה אותו על רקע העזרה שלה וניצול מצבו הרפואי שעה שהיה
12 תשוש, חלש וחולה.
13
14 לד. משכך, דין תביעת המתנגדים/ מתנגדים להתקבל ויש לבטל הצוואות וההסכמים שנערכו
15 מיום 23/05/2017 ואילך.
16
17 **3. טענות המתנגדת 6**
18
19 א. מצוואתו הראשונה של המנוח מיום 25/08/2016 נהנים ילדי המנוח בלבד.
20
21 ב. לאחר עריכת הצוואה החמישית ביום 07/08/2018 שהיא האחרונה שנערכה במשרדו של
22 עו"ד ע' פנו המנוח והמשיבה אליו על מנת שיערוך להם הסכם ממון.
23
24 ג. המשיבה הביאה עמה שני דפים בכתב ידה ואשר לכאורה האמור בהם יש בו בכדי להעיד
25 על רצון והסכמת המנוח.
26
27 ד. עו"ד ע' הכין טיוטת הסכם אשר נלקחה על ידי המשיבה לבדיקה וההערות למסמך גם
28 נמסרו בכתב ידה של המשיבה.
29
30 ה. המשיבה ביקשה לקחת את מלוא הזכויות בדירת המנוח והסתפקה בדרך ההמעטה בסך
31 של 65% ממנה.
32

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

ת"ע 33570-03-21 ק' ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז דרום ואח'
ת"ע 56390-02-21
ת"ע 21671-01-22
ת"ע 56147-02-21
תמ"ש 21663-01-23

- 1 ו. עו"ד ע' נפגש עם המנוח ביחידות ושאל אותו אם זה רצונו והאחרון השיב שאין מדובר
- 2 ברצונו אולם שעה שהוא תלוי במשיבה לחלוטין, אין לו שום ברירה אחרת.
- 3
- 4 ז. משכך, הודיע עו"ד שבנסיבות אלו, בהן ההסכם אינו משקף רצונו, אלא רצונה של
- 5 המשיבה בלבד, הוא אינו מוכן לערוך ההסכם.
- 6
- 7 ח. גם המשיבה הודיעה לעו"ד כי אינו אובייקטיבי ושומר רק על זכויות המנוח וברצונה
- 8 לפנות לעו"ד אחר שיערוך את ההסכם.
- 9
- 10 ט. עו"ד הבהיר למשיבה שאינו מייצגה ואינו יכול לערוך הסכם לו המנוח מתנגד לתכנו בעת
- 11 ששוחח עמו ביחידות.
- 12
- 13 י. המשיבה ערכה טיוטת הסכם נוספת שצולמה על ידי ק' ועל פיה היא רוכשת מהמנוח את
- 14 דירתו בסך של 1.45 מיליון ₪ בעוד שוויה עומד על כ- 2,200,000 ₪. בנוסף, על פי טיוטה
- 15 זו ק' ושי', חלק מבנותיו הבגירות של המנוח אינן מקבלות דבר מעזבונו ואילו הקטינה
- 16 מקבלת סך של 250,000 ₪.
- 17
- 18 יא. המשיבה לא הצליחה להביא לפועל הדבר החשוב ביותר בו רצה המנוח והוא השתלת
- 19 כליה.
- 20
- 21 יב. ביום 28/08/2019 התקיימה פגישה של המשיבה, ק' והמנוח עם חברת מד העוסקת בסיוע
- 22 השתלה וסוכם להתקדם עמה. בפועל, רק ב- 01/2020 הועברו לחברה כספים ובחודש
- 23 12/2020 בוטל ההסכם עמה.
- 24
- 25 יג. ילדי המנוח רצו ליתן לאביהם 600,000 ₪ לטובת השתלת כליה אולם המשיבה טירפדה
- 26 זאת עת רצתה שישלם לה סך של 450,000 ₪ תחילה.
- 27
- 28 יד. המשיבה לא יצרה קשר במשך שנה עם בתו של המנוח ולא עדכנה אותה במצב אביה
- 29 ודאגה לאשפוז בבתי חולים שונים אולם לא פעלה לבצע השתלת הכליה.
- 30
- 31 טו. המשיבה מנעה כל קשר בין המנוח לילדיו וסילקה את אחותו ר'. המשיבה לקחה את
- 32 מכשירי הסלולר של המנוח; היתה נוכחת בשיחות הבודדות ואמרה למנוח מה להגיד;
- 33 אשפזה אותו מבלי לעדכן ילדיו.
- 34
- 35 טז. בעת מגיפת הקורונה דאגה המשיבה לבודדו מילדיו.

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

ת"ע 33570-03-21 ק' ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז דרום ואח'
ת"ע 56390-02-21
ת"ע 21671-01-22
ת"ע 56147-02-21
תמ"ש 21663-01-23

- 1 יז. רק לאחר החתימה על הסכם הממון והצוואה אפשרה קשר בין המנוח לילדיו.
2
3 יח. המשיבה לא ניהלה משק בית משותף עם המנוח והתגוררה בחלק הארי מהזמן מחוץ לעיר
4 אשדוד, אם אצל ילדיה, אם אצל אמה ואם אצל זוגתה לחיים.
5
6 יט. רק בחודש 04/2020, לאחר שהוחתם המנוח על הצוואה והסכם הממון, שינתה כתובתה
7 לכתובתו.
8
9 כ. כאמור לעיל, למשיבה היתה בת זוג לחיים שהיתה נילוית לנסיעות המשיבה והמנוח
10 לחו"ל.
11
12 כא. מצוואות המנוח וטיוטות ההסכמים וההסכמים שנערכו, ניתן לראות כיצד נכנע כל פעם
13 למשיבה אשר ניצלה תלותו בה ואין הסבר אחר לכך שמ- 0% העניק לה 40% מעזבונו.
14 מה גם שקיימים מסמכים מהם עולה כי ביקשה 65% מהעזבונו.
15
16 כב. המשיבה לא הוזכרה בצוואותיו כידועה בציבור של המנוח.
17
18 כג. הצוואה אינה מבטאת רצון המנוח; נערכה על ידי המשיב; נעשתה מחמת אונס או איום;
19 הוראות הצוואה בלתי מוסריות ודין בטלות; יש להחיל עיקרון העיפרון הכחול ולבטל
20 כל הוראות הצוואה המתייחסות למשיבה.
21
22 כד. הצוואה נערכה על ידי הנהנה ויש לפוסלה כאמור בהוראות סעיף 35 לחוק הירושה.
23
24 כה. בפועל לא בוצעה השתלת כליה והמנוח נפטר כשבעה חודשים לאחר עריכת הצוואה ויש
25 לבטל הזכויות שהוענקו למשיבה מכח סעיפים 3 (א)(ב) ו- 4% לצוואה ולקבוע כי חלקה
26 של המשיבה יחולק באופן שווה בין המתנגדת ושתי אחיותיה, הזוכות על פי הצוואה. כן
27 עתרה לבטל ההוראה הממנה את עו"ד ג' לפעול כמפורט בצוואה.
28
29 כו. בסיכומיה חזרה וטענה המתנגדת ק' כי על אביה הופעלה השפעה בלתי הוגנת שעה
30 שמהמשיבה דאגה להפריד בינו לבין ילדיו.
31
32 כז. מעדותו של עו"ד עי' שליווה את המנוח למעלה מ-30 שנה עולה כי המנוח היה תלוי
33 לחלוטין במשיבה. המשיבה הגיעה לכל פגישותיו עם עורך הדין והיא שהובילה השיחות
34 בעוד המנוח ישב בשקט.
35

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

ת"ע 33570-03-21 ק' ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז דרום ואח'
ת"ע 56390-02-21
ת"ע 21671-01-22
ת"ע 56147-02-21
תמ"ש 21663-01-23

- 1 כח. יש להפוך נטל ההוכחה, שעה שק' הרימה הנטל הראייתי כי התקיימה השפעה בלתי
2 הוגנת מצד המשיבה.
3
4 כט. טענות המשיבה לפיהן לא היתה יחד עם המנוח בעת החתימה על הצוואה במשרדו של
5 עו"ד ג' אינן נכונות, שכן ניתן לראות בסרטון בו צולם המנוח בעת עריכת הצוואה את
6 מפתחות רכבה ומשקפי השמש שלה.
7
8 ל. בניגוד לטענות המשיבה לפיהן שכ"ט עו"ד עורך הצוואה שולם על ידה ועל ידי המנוח
9 בחלקים שווים, מעדותו של עו"ד ג' עולה כי המשיבה היא ששילמה שכרו.
10
11 לא. המשיבה לא מימשה רצון המנוח להשתלת כליה.
12
13 לב. בנסיבות אלו, יש לבטל הצוואה כאמור לעיל.
14
15 **4. טענות המשיבה**
16
17 א. ביחס להתנגדות לצוואה השישית של המנוח, טענה המשיבה כי היתה בת זוגו של המנוח
18 משנת 2010 ועד פטירתו ביום 13/01/2021.
19
20 ב. במהלך חייו היו למנוח סכסוכים עם חלק מילדיו שאף הגיעו לכדי הזמנת משטרה
21 והליכים משפטיים.
22
23 ג. המשיבה שניהלה עם המנוח קשר המבוסס על אהבה והערכה, תמכה במנוח וסייעה לו
24 עד כדי כך שעצרה חייה ובשנת 2017 ביקשה לצאת לפנסיה מוקדמת ממשרתה כמורה
25 וזאת תוך כדי עזיבת חייה הקודמים במרכז ומעבר למגורים עם המנוח באשדוד.
26
27 ד. המנוח היה כשיר לערוך צוואה ואף התייצב חודש לפני עריכתה בבית המשפט בעודו
28 מיוצג לטובת אישור הסכם ממון.
29
30 ה. להסכם צורך אישור הערכה רפואית גריאטרית ולפיה הוא ללא פגיעה קוגניטיבית ומסוגל
31 להחליט לטובתו ולחתום על כל מסמך.
32
33 ו. המשיבה היא היחידה שפעלה על מנת לקדם השתלת הכליה למנוח וסייעה לו מבחינה
34 כלכלית ובפעילות אינטנסיבית מול הגורמים הרלוונטים. כך נסעה עמו לבית חולים

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

ת"ע 33570-03-21 ק' ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז דרום ואח'
ת"ע 56390-02-21
ת"ע 21671-01-22
ת"ע 56147-02-21
תמ"ש 21663-01-23

- 1 בלינסון ע"מ להכניסו לרשימת ההמתנה לביצוע השתלת כליה; דאגה שיבצע את 18
2 הבדיקות הנדרשות לצורך כניסה לרשימה; דאגה לטפסי 17; קביעת תורים ועוד.
3 במקביל פעלה למציאת תורמים לביצוע השתלה.
4
5 ז. שני התורמים הראשונים נפסלו בשלבים הראשונים והאחרון התחרט. היא פעלה להכניס
6 המנוח לחברה המציעה שירותי תיווך בין חולים המועמדים להשתלת כליה לבתי חולים
7 בחו"ל, כאשר הסכום הנדרש באותה העת היה כ- 800,000 ₪.
8
9 ח. היא פנתה לאחי המנוח שיתגייסו להליך אולם התהליך לא צלח.
10
11 ט. אז עלה רעיון שתסייע למנוח בנוסף ל- 450,000 ₪ שכבר העבירה לו כהלוואה, כשאר
12 במקביל גובש הסכם הממון.
13
14 י. בשלב זה ילדי המנוח הגיעו עם הצעה דומה ובכפוף לכך שיעזוב המשיבה ולכך סרב
15 המנוח.
16
17 יא. בסופו של יום, הילדים, המתנגדים לא סייעו למנוח בדבר.
18
19 יב. מחיר ההשתלה ירד לסך של כ- 600,000 ₪ כתוצאה מירידת שער היורו והיא העבירה סך
20 של 100,000 ₪ כמקדמה מחשבונה.
21
22 יג. המנוח היה אמור לעבור ההשתלה תוך כ- 3-4 חודשים אלא שאז פרצה מגיפת הקורונה,
23 העניין התעכב ומצבו הבריאותי של המנוח לא איפשר לו לעבור הניתוח.
24
25 יד. משנפטר המנוח וחברת מד ליד נכנסה לקשיים, היא לא קיבלה כספי המקדמה ששולמה
26 על ידה.
27
28 טו. המשיבה לא אישפה המנוח, אלא התלוותה אליו לבתי חולים.
29
30 טז. ילדי המנוח קיללו והשפילו אותה והמנוח לא איפשר להם לומר מילה רעה עליה ורק
31 כשמצבו היה קשה ביום 07/01/2021 ניתן צו הגנה הדדי תוך שילדיו ניצלו מצבו.
32
33 יז. בעת אישור הסכם הממון בבית משפט, הצהיר המנוח כי נמצא בקשר עם ילדיו ואין
34 לקבל טענתם לעניין זה.
35

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

ת"ע 33570-03-21 ק' ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז דרום ואח'

ת"ע 56390-02-21

ת"ע 21671-01-22

ת"ע 56147-02-21

תמ"ש 21663-01-23

- 1 יח. היא והמנוח ניהלו משק בית משותף, ערכו הסכם חיים משותפים וגרו תחת קורת גג אחת
2 כשלוש שנים. היא שילמה רוב הוצאות כלכלת הבית בהוראת קבע לרבות כבלים,
3 אינטרנט, סלולר, חשמל ועוד.
4
5 יט. בניגוד לנטען, בצוואה האחרונה שהמנוח ערך בפני עו"ד ע', הוא הותיר למשיבה סך של
6 40% מעזבונו ובא כוחה הקודם של המתנגדת, עורך ע', הוא שערך הצוואה בעצמו.
7
8 כ. המשיבה לא לקחה חלק בעריכת הצוואה ולא היתה צד לה ואין עילה לביטול הצוואה
9 האחרונה.
10
11 כא. ביחס להתנגדות המשיבים 1-5 לכלל צוואות המנוח, למעט הראשונה, הוסיפה המשיבה
12 וטענה כי מדובר בסעיפי סל שנטענו ללא ביסוס עובדתי.
13
14 כב. לטענתה בתחילת היכרותה עם המנוח, היא עבדה כמורה מזה כ- 25 בשרון והמנוח היה
15 אדם בריא שניהל עסק מצליח. בשנת 2015 החל המנוח לעבור טיפולי דיאליזה ובשנת
16 2017 היא בקשה ממשרד החינוך לצאת לפנסיה מוקדמת ולעבור להתגורר עם המנוח.
17
18 כג. המנוח לא היה מנותק מסביבתו אלא נהפוך הוא. הוא היה אדם חברותי שאהב לבלות
19 עם אנשים ואף היה קשור לאחיותיו התארחו אצלו יחד עם המשיבה ובמקביל, הוא
20 התארח אצלן עמה.
21
22 כד. היא פעלה ללא לאות על מנת לקדם השתלת הכליה.
23
24 כה. לא התקיימו המבחינים הרלוונטים ביחס להשפעה בלתי הוגנת.
25
26 כו. היא לא חלק מעריכת הצוואה, לא לקחה בה חלק. אין לה היכרות מוקדמת עם עו"ד ג'
27 ולא היא הזמינה אותו לערוך הצוואה.
28
29 כז. ביחס להסכמים טענה המשיבה כי אלו נכרתו במודעות מלאה של הצדדים תוך כדי שהיו
30 מיוצגים על ידי עורכי דין.
31
32 כח. הרקע לעריכת הסכמי ההלוואה היה כאשר העבירה למנוח לראשונה סך של 50,000 ₪
33 ב- 16/05/2013 לאחר שנטלה הלוואה לצורך זה.
34

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

ת"ע 33570-03-21 ק' ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז דרום ואח'
ת"ע 56390-02-21
ת"ע 21671-01-22
ת"ע 56147-02-21
תמ"ש 21663-01-23

- 1 כט. בהמשך ולאחר שבוטל למנוח כרטיס האשראי וצ'קים כיסתה הוצאותיו ורק כאשר
2 הסכום הגיע לכדי סך של 100,000 ₪, ביקשה שהדבר יירשם ביניהם באופן מסודר.
3 בהמשך העבירה למנוח כספים נוספים ואלו צוינו בצוואתיו.
4
5 ל. בעקבות הסכסוך הגדול בין המנוח לבנו וחלק מבנותיו, החליט להוציא חלק מילדיו לאחר
6 שהיה פגוע מילדיו. בנו של המנוח, גזל את עסקו והותירו עם חובות כבדים והיא זו
7 שמחלצה לעזרתו. בהסכם שנערך בין הבן למנוח סוכם כי יחלקו בחובות, אלא שהבן
8 התנער מההסכם והיא זו שסייעה לו בכיסוי חובותיו.
9
10 לא. רק כאשר סכום ההלוואות הגיע לכדי סך של 420,000 ₪ נחתם הסכם הלוואה שני אצל
11 עו"ד ע'. הסכם זה נערך כאשר צורף לו אישור רפואי מד"ר בלאווט מיום 27/06/2017
12 ולפיו המנוח כשיר לבצע כל פעולה משפטית שהיא.
13
14 לב. עו"ד ע' הכיר את המשיבה כחמש שנים ואף פנה אליה על מנת שתסייע לו בענייני המנוח.
15 הוא אף ייצג המנוח בענייניו המשפטיים כנגד בנו.
16
17 לג. ביחס להסכם הממון, לא עו"ד ע' הוא שהתנגד לעריכת ההסכם, אלא היא והמנוח,
18 שהבינו כי עו"ד ע' אינו מייצג את שניהם ביקשו שלא לאשר ההסכם אצלו ואיתרו עו"ד
19 אחר באמצעות גוגל יחד עם אחות המנוח.
20
21 לד. המשיבה היא שסייעה למנוח לסלק חובותיו, צמצמה אותם, לרבות חובות ארנונה בעוד
22 שילדיו התנערו ממנו ואין להורות על ביטול ההסכמים בהיעדר כל פגם בכריתתם.
23
24 לה. בסיכומיה הוסיפה וטענה כי המנוח בחר להדיח חלק מילדיו כתוצאה מהתנהגותם
25 המחפירה כלפיו.
26
27 לו. אין כל פגם צורני בצוואת המנוח.
28
29 לז. טענת המתנגדים לזיוף הצוואה, שהמשיבים חזרו ממנה, נסתרה - יוער כי לעניין זה,
30 משחזרו בהם המתנגדים מטענה זו, לא מצאתי כלל להידרש לה.
31
32 לח. טענות המשיבים בנוגע לאי כשירות המנוח נסתרו כולן. כך גם הטענות ביחס להשפעה
33 הוגנת נסתרו.
34
35 לט. הטענה כי ניצלה אהבתו להימורים נסתרה.

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

ת"ע 33570-03-21 ק' ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז דרום ואח'
ת"ע 56390-02-21
ת"ע 21671-01-22
ת"ע 56147-02-21
תמ"ש 21663-01-23

1 מ. המנוח הבין את צוואתו, ידע על מה חתם ולראייה על פי הסכם החיים המשותפים היתה
2 אמורה לקבל 60% ובסופו של יום, העניק לה על פי צוואתו החמישית 50% בלבד. עדי
3 הצוואה היו אותנטיים.
4
5 מא. היא הוצגה על ידי המתנגדים תחילה כמטפלת של המנוח ובחקירת ילדי המנוח עלה
6 ההיפך.
7
8 מב. המתנגדים לא כיבדו את אביהם. ניתקו עמו קשר למשך שנתיים ואף העידו על כך. היו
9 מנותקים מאביהם עוד לפני שהכירו אותה ואף לאחר מכן היו בקשר לא יציב עמו ואף
10 מדברי עו"ד ע' שהעיד, עולה כי המנוח אמר לו שהילדים אינם מטפלים בו.
11
12 מג. הגם שהמתנגדים ניסו לתארה כמי שהזניחה את אביהם, בפועל הוא הוזנח על ידם בעוד
13 היא פעלה ללא לאות לטובת ביצוע השתלת הכליה.
14
15 מד. גם מדברי עו"ד ג' עולה כי המנוח התייעץ עמו לא מעט בנוגע לצוואה ואף הסכם חיים
16 משותפים נערך על ידי שני אנשים כשירים קוגניטיבית אליו צורף אישור הערכה
17 פסיכיאטרית.
18
19 מה. בהתייחס להסכם ההלוואה, המדובר בכספים שניתנו למנוח כבר בשנת 2013 כאשר ילדיו
20 נמנעו מלסייע לו.
21
22 מו. אין לסך של 250,000 שהועבר למשיבה מכספי ביטוח הראל ביום 01/11/2020 קשר
23 להלוואה שנתנה למנוח ובמיוחד שעה שביום 20/04/2020 חתם על הסכם ההלוואה. כך
24 גם ההסכמים נחתמו אצל עו"ד ע' שייצג המנוח.
25
26 מז. יש ליתן משקל לכך שעו"ד ע' ייצג את ק' והעובדה שכל אחד מהמתנגדים נכח באולם
27 הדיונים.
28
29 מח. בנסיבות אלו, עתרה לדחות התביעות לביטולי הסכם והתנגדות לקיום צוואות המנוח.
30
31

5. טענות המשיבה 2 באמצעות אמה (האפוטרופא הטבעית)

32 א. המשיבה 2, קטינה, יוצגה באמצעות אמה שנכחה בכלל ההליכים וללא ייצוג משפטי.
33
34

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

ת"ע 33570-03-21 ק' ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז דרום ואח'
ת"ע 56390-02-21
ת"ע 21671-01-22
ת"ע 56147-02-21
תמ"ש 21663-01-23

1 ב. לטענת האפוטרופא, הגברת ט (להלן: "הגברת ט"), יש לקבל בקשתה של המשיבה לקיים
2 צוואתו האחרונה של המנוח. עוד הוסיפה כי המנוח היה צלול עד הרגע האחרון; היה פגוע
3 מאד מילדיו הבגירים שניתקו עמו קשר בזמן שהיה חולה ומטופל בדיאליזה ובעיקר
4 מהבן ע' שרימה וגנב מאביו.

5
6 ג. נוכח מצבו הכלכלי הקשה של המנוח, היא הסכימה להפחית לו את תשלום המזונות
7 שעמד על סך של 2,000 ₪ לסך של 1,000 ₪.

8
9 ד. ילדי המנוח סרבו להכיר בבתה הקטינה שאף היתה עדה להתנהגותם הקשה כלפיו
10 ולמריבותיהם עמו.

11
12 ה. המשיבה היתה היחידה שדאגה למנוח והוא כיבד והעריך אותה מאד.

13
14 ו. משכך, טענה כי יש לקיים רצון המנוח ובכלל זה צוואתו האחרונה.

6. דיון והכרעה

15
16
17
18 על החופש לצוות ניתן ללמוד מסעיפים 2 ו-27 לחוק הירושה, תשכ"ה-1965 (להלן: "חוק
19 הירושה") ומחופש זה נגזרת החובה למלא אחר הציווי.

20
21 יפים לעניין זה דברי כב' השופט חיים כהן בע"א 869/75 בריל נ' היועמ"ש, פ"ד לב(1) 98,
22 102, כדלקמן: "קו היסוד של המחוקק בדיני צוואות אינו אלא מצווה לקיים דברי המת".

23
24 קו יסוד זה מעוגן כיום בסעיפים 1, 2 ו-3 חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו, כחלק מזכות הקניין
25 של האדם וכזכותו לכבוד בחייו ובמותו.

26 היטיב לבטא עניין זה כב' השופט יעקב מלץ, בע"א 724/87 כלפה (גולד) נ' גולד, פ"ד מח(1)
27 28-29, כדלקמן:

28
29 "כל מאבק סביב צוואתו של אדם מעלה בצידו את שאלת 'כבוד המת', השלוב בעיקרון הכללי
30 של 'כבוד האדם', אשר היה לעקרון-על במשפטנו עם קבלת חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו.
31 בפסיקת בית המשפט זה לכל אורכה, לפני קבלת חוק היסוד ולאחריה, שזורה כחוט השני
32 העמדה, שלפיה בכל הנוגע לצוואות מוענקת חשיבות מיוחדת לרצונו של הנפטר. זאת על פי
33 הכלל הגדול הנקוט בידינו כי 'מצווה לקיים דברי המת'".

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

ת"ע 33570-03-21 ק' ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז דרום ואח'

ת"ע 56390-02-21

ת"ע 21671-01-22

ת"ע 56147-02-21

תמ"ש 21663-01-23

- 1 בשורה ארוכה של פסקי דין נקבע כי על היושב בדין להימנע ככל האפשר מלפגוע בחופש
2 הציווי תוך שמירה על האיזון העדין שבין כבוד המת לבין כבודם של החיים. על האיזון
3 האמור יש לשמור מקום בו מתקיים מאבק בין המבקשים לקיים את דברי המת כפי שבוטאו
4 בצוואתו, לבין אלה המתנגדים לקיומה של הצוואה בנימוק כי איננה משקפת את רצונו
5 האמיתי של המת (דברי כב' השופט מלץ, שם בעמ' 28-29).
6
- 7 8. בעניין הנדון על בית משפט לבחון מה היה רצונו האמיתי של המנוח. האם פעל מתוך רצון
8 חופשי כטענת המשיבות או שמא, היתה השפעה בלתי הוגנת מצידה של המשיבה, שניצלה
9 השפעתה עליו, האם המנוח היה ישיש מוחלש כטענת המתנגדים. כך גם על בית משפט לבחון
10 באם יש לפסול הצוואה שעה שהנהנה היה מעורב בעריכתה.
11
- 12 9. אם כן, השאלות המשפטיות שעל בית משפט לבחון הינן כדלקמן:
13 א. האם היתה השפעה בלתי הוגנת על המנוח המגיעה לכדי פסילת צוואות המנוח.
14 ב. האם המנוח היה ישיש מוחלש.
15 ג. האם יש לבטל צוואתו האחרונה, השישית, של המנוח בהתאם להוראות סעיף 35 לחוק
16 הירושה, שעה שנערכה על ידי נהנה.
17 ד. האם נפלו פגמים אחרים בצוואה השישית וככל שכן, האם נפלו פגמים בצוואות קודמות
18 המצדיקים ביטולן.
19 ה. האם יש לבטל ההסכמים שערך המנוח, לרבות הסכמי הלוואה והסכס ממון עקב השפעה
20 בלתי הוגנת המגיעה לכדי כפייה ועושה בעריכתם שעה שאינם משקפים רצונו.
21
- 22 אדרש לכלל הטענות המשפטיות כעת אחת לאחת.
23
- 24 10. בכל הנוגע לפגמים צורניים שנטען בחלק מההתנגדויות הרי שהצדדים, זנחו טענות אלו
25 בסיכומיהם ומשכך, איני נדרשת להן.
26
- 27 11. כך גם ביחס לטענות באשר לכשרותו הנפשית של המנוח לערוך צוואותיו. לעניין זה הוצגו
28 בפני בית משפט תעודת רופא מיום 07/02/2020 עליה חתומה ד"ר בלאווט אשר ציינה כי
29 מצאה את המנוח כשהוא בהכרה מלאה ובדעה צלולה ומתמצא בזמן ובמקום, אחראי על
30 מעשיו וכשיר לבצע כל פעולה משפטית. עוד צורפה הערכה גריאטרית במסגרתה בוצעה
31 בדיקה קוגניטיבית ובסופה נקבע כי השיפוט של המנוח תקין. המנוח ללא פגיעה קוגניטיבית
32 ומסוגל להחליט לטובתו ולחתום על כל מסמך. בעניין זה טענו המתנגדים כי אין ליתן משקל

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

ת"ע 33570-03-21 ק' ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז דרום ואח'

ת"ע 56390-02-21

ת"ע 21671-01-22

ת"ע 56147-02-21

תמ"ש 21663-01-23

משמעותי לתעודות הללו שעה שהבדיקה נערכה בנוכחות המשיבה ובבית המנוח בניגוד
לטענת המשיבה שטענה כי הגיע למרפאת הרופאה (ראו עמ' 53, שורות 17-22 לפרוטוקול
מיום 19/12/2022) ולאור עובדות שגויות שנמסרו לרופאה. עם זאת, בסופו של יום משלא
צורפה חוות דעת רפואית אחרת ומשלא נחקרה הרופאה, הרי שחוות דעתה עומדות בעיני.

12. משכך בנסיבות אלו, ובהיעדר ראיה אחרת, די באמור בכדי לקבוע כי המנוח היה כשיר
קוגניטיבית לערוך ההסכמים וצוואותיו. טוב עשו המתנגדים/ תובעים שזנחו טענותיהם
בעניין זה וביקשו למקד טענותיהם בנוגע השפעה בלתי הוגנת והלכת ה'חוטם' השזורים'
וטענו כי יש לראות במנוח ישיש מוחלש.

13. קיומה של השפעה בלתי הוגנת על המנוח

כאמור לעיל, עיקר טענותיהם של המתנגדים התבססו על כך שלמשיבה היתה השפעה בלתי
הוגנת על המנוח וכי היה 'ישיש מוחלש' ולכך אדרש להלן.

הוראות סעיף 30 (א) לחוק הירושה התשכ"ה-1965 (להלן: "חוק הירושה"): קובעות:

"(א) הוראות צוואה שנעשתה מחמת אונס, איום, השפעה בלתי הוגנת, תחבולה או תרמית-
בטלה...".

אם כן, על בית משפט להכריע האם המנוח היה נתון להשפעה בלתי הוגנת תוך ניצול מצבו
הבריאותי הקשה, רצונו בהשתלת כליה והיותו כנטען 'ישיש מוחלש'. ככל שייקבע מבחינה
עובדתית כי אכן היתה השפעה למשיבה על המנוח, יש אם כן לבחון באם השפעה זו הגיעה
לכדי השפעה בלתי הוגנת אשר השפיעה על רצונו החופשי שעה שהיה תלוי בה לחלוטין, כנטען
על ידי המתנגדים.

בדנ"א 1516/95 מרום נ' היועמ"ש פ"ד נב(2)813, 831-282, קבע בית המשפט העליון ארבעה
מבחנים שיש בהם כדי לסייע לבית המשפט הנדרש להכריע בשאלת קיומה של השפעה בלתי
הוגנת:

תלות ועצמאות - על בית המשפט לשאול האם בתקופה הרלוונטית לעשיית הצוואה היה
המצווה עצמאי, הן מהבחינה הפיזית והן מהבחינה השכלית-הכרתית. ככל שבאותה תקופה
היה המצווה עצמאי יותר, תתחזק הנטייה לשלול את אפשרות קיומה של תלות המצווה
בנהנה ולהפך. את השאלה יש לבחון לאורך תקופה נתונה ובעיקר במועד עריכת הצוואה.

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

ת"ע 33570-03-21 ק' ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז דרום ואח'

ת"ע 56390-02-21

ת"ע 21671-01-22

ת"ע 56147-02-21

תמ"ש 21663-01-23

- 1 עם זאת, תלות פיזית מוחלטת של המצווה אין בה כדי להעיד על תלותו בזולת ויכול
2 שבעצמאותו השכלית-הכרתית יש כדי לפצות על תלותו הפיזית ולהביא את בית המשפט לכדי
3 מסקנה כי התלות הפיזית לא גרעה כלל מעצמאותו של המצווה.
4
- 5 תלות וסיוע – מקום בו המצווה לא היה עצמאי ועקב כך נזקק לסיוע הזולת, יש לבחון אם
6 הקשר שהיה קיים בינו לבין הנהנה התבסס על מתן הסיוע שהמצווה נזקק לו. מקום בו הנהנה
7 הוא האדם היחיד אשר סייע למצווה להתגבר על קשייו ומגבלותיו, ייטה בית המשפט לקבוע
8 שהמצווה היה תלוי בנהנה. יש לבחון האם הנהנה הסתייע גם באחרים. הדעת נותנת כי
9 במקום בו אנשים אחדים חולקים ביניהם את מטלות הסיוע – מידת תלותו של המצווה בכל
10 אחד מהמסייעים קטנה יותר ופוחת החשש להיווצרות תלות שיש בה כדי להוביל להשפעה
11 בלתי הוגנת.
12
- 13 קשרי המצווה עם אחרים – ככל שיתברר כי המצווה היה מנותק לחלוטין מאנשים אחרים
14 או שקשריו עם אנשים אחרים היו רחוקים, תתחזק ההנחה בדבר תלותו של המצווה בנהנה
15 וזאת עקב בידודו מהסביבה.
16
- 17 מבחן נסיבות עריכת הצוואה – מעורבותו של הנהנה בעריכת הצוואה אפילו ומעורבות זו
18 אינה עולה כדי תחולת סעיף 35 לחוק, אם כי יש בה כדי ללמד על קיומה של השפעה בלתי
19 הוגנת.
20
- 21 המבחנים אשר נמנו לעיל אינם בגדר רשימה סגורה וניתן להוסיף עליהם. עם זאת, השימוש
22 במבחנים הללו צריך שיעשה בזהירות רבה ומתוך הבנה שתלות לבדה אינה מספיקה להוכחת
23 קיומה של השפעה בלתי הוגנת.
24
- 25 14. בכל הנוגע לנטל הוכחת קיומה של השפעה בלתי הוגנת, הרי שהנטל מוטל על הטוען זאת.
26 לשם הוכחת נטל זה על הטוען להציג ראיות משמעותיות בבית משפט ראו ע"א 3828/98 **רחל**
27 **מיכקשווילי נ' דוד מחקשווילי**, פ"ד נד (2) 337, 344.
28
- 29 15. אדרש כעת למבחנים אחד לאחד. תחילה אבחן ביחס לצוואה השישית ולאחר מכן ובמידת
30 הצורך, אבחן ביחס ליתר הצוואות.
31
32
33
34

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

ת"ע 33570-03-21 ק' ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז דרום ואח'
ת"ע 56390-02-21
ת"ע 21671-01-22
ת"ע 56147-02-21
תמ"ש 21663-01-23

הצוואה השישית מיום 04/06/2020

16. מצבו הגופני של המנוח

מסיכום ביקור בבית חולים קפלן שהופק ביום 10/07/2017 עולה כי המנוח, שהיה באותה עת כבן 69, הסובל מאי ספיקת כליה סופנית, סבל מסוכרת עם פגיעה באיברי מטרה, יתר לחץ דם, התחיל דיאליזה בשנת 2015.

בפנייה של המשיבה לעמותת 'קו לחיים' מחודש פברואר 2018 (נספח 5 לתצהירה) ציינה המשיבה כי מצבו הרפואי של המנוח הוחרף והוא נדרש כעת לעבור ארבע פעמים בשבוע דיאליזה. הדיאליזה מחלישה אותו והוא חייב לעבור השתלת כליה.

הצוואה האחרונה נערכה ביום 04/06/2020. לתיק צורפה הערכה גריאטרית מיום 07/02/2020. מדיווח הרופאה הגריאטרית, עולה כי המנוח סובל מאי ספיקת כליות מתקדמת, מקבל דיאליזה 3 פעמים בשבוע, מעונין לעבור השתלת כליה. בבדיקה נמצא ללא מצוקה נשימתית, חיזור עם גוון צהוב, קולות לב סדירים, כניסת אוויר מוחלשת, ללא חרחורים או צפצופים, אין בצקות.

17. מביקור בקופת חולים מיום 08/06/2020 (ארבעה ימים לאחר עריכת הצוואה החמישית) עולה כי המנוח סבל בין היתר מסוכרת לא מאוזנת, פצע בבוהן ימין, יש גם איזור נימקי בכף הרגל. כן צורף נספח 15 מיום 29/06/2020 מבית חולים איכילוב ממנו עולה כי הגיע למחלקה ביום 21/06/2020 ואושפז תשעה ימים, כאשר מזה **כחודש** למנוח פצעים שאינם נרפאים בבהונות, מלווים בצליעה, לסירוגין קשה. המנוח תאר החמרה בחודש האחרון. המנוח פנה למיון לאחר כאבים בהחמרה כאשר לדבריו, אינו מסוגל ללכת לשירותים ללא כאב. בקבלתו לבית החולים, המנוח היה ערני, נינוח, עונה לעניין ומשתף פעולה. במהלך האישפוז, עבר המנוח ניתוח בהרדמה כללית ובסופו של יום שוחרר.

18. גם מסיכום בדיקה שבוצעה למנוח ביום 05/07/2020 במחלקת כלי דם כירורגית בבית חולים הדסה עין כרם התברר כי מזה כחודשיים המנוח סובל מפצעים בכפות הרגליים ללא מקור ברור. ביום 09/07/2020 עבר צינתור לרגל ימין, שלאחריו חש שיפור בכאבים והומלץ טיפול בתא לחץ.

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

ת"ע 33570-03-21 ק' ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז דרום ואח'
ת"ע 56390-02-21
ת"ע 21671-01-22
ת"ע 56147-02-21
תמ"ש 21663-01-23

- 1 המנוח עבר 35 טיפולים בתא לחץ שייצבו את פצעיו כעולה מסיכום הטיפול במרכז הרפואי
2 שמיר מיום 19/10/2020 (נספח 18 לתצהיר)
3
4 19. אם כן, הגם שצורפה הערכה גריאטרית ממועד הקודם בחודשיים לצועד עריכת הצוואה, הרי
5 שבפועל, במועד עריכתה ביום 04/06/2020, סבל המנוח מפצעים שאינם נרפאים בבהונות,
6 מנמק ברגליו. ככל הנראה אינו מסוגל ללכת לשירותים ללא כאב, כאשר ברקע יש לציין כי
7 סובל מאי ספיקת כליה סופנית וסוכרת לא מאוזנת.
8
9 20. נראה כי די במסמכים אובייקטיביים אלו ובמיוחד מהמכתב מיום 21/06/2020 שצורף על ידי
10 המשיבה, המתאר את מצבו של המנוח מזה כחודש, בכדי להעיד על מצבו הגופני הירוד של
11 המנוח בעת עריכת הצוואה, שעה שנוסף על היותו סובל מאי ספיקת כליות סופנית המבצע
12 דיאליזה ארבע פעמים בשבוע, החל בחודש מאי 2020 לסבול מכאבים ופצעים ברגליים, כאשר
13 אף בסופו של יום הומלץ לו לקטוע את שתי הרגליים מעל הברך או לחילופין, טיפול שמרני
14 בכאב (ראו נספח 21 מיום 24/12/2020)
15
16 משכך, התרשמתי שמצבו הפיזי של המנוח, לא איפשר לו להיות עצמאי והוכח די הצורך
17 שממועד ביצוע ההערכה הגריאטרית, הוחמר מצבו הרפואי עד מאד, כאשר בנוסף להיותו
18 סובל מאי ספיקת כליות סופנית, המטופל בדיאליזה ארבע פעמים בשבוע, החל לסבול
19 מפצעים וכאבים ברגליו, היה חשש לאיסכמיה קריטית בשתי רגליים ואף הומלצה קטיעתן.
20
21 21. נראה כי ניתן ללמוד על העובדה שהמנוח לא היה עוד עצמאי ונזקק לסיוע לאור מצבו הרפואי
22 שהתדרדר גם מתעודת בירור פרטים על נוסע, דו"ח כניסות ויציאות מהארץ. לתיק צורף
23 בנספח 8 דו"ח כניסות ויציאות של המנוח מהארץ. אין מחלוקת בין הצדדים שהמנוח היה
24 מהמר כבד שטס רבות לחו"ל על מנת להמר. מהדו"ח ניתן ללמוד כי בשנת 2014 המנוח יצא
25 מהארץ 35 פעמים; בשנת 2015 - 39 פעמים; בשנת 2016 - 23 פעמים; בשנת 2017 - 21 פעמים;
26 שנת 2018 - 13 פעמים; שנת 2019 - 13 פעמים ושנת 2020 שלוש פעמים, כאשר שב מנסיעתו
27 האחרונה לחו"ל ביום 01/03/2020.
28
29 לאור היקף טיסותיו הגדול לחו"ל במהלך כל שנה ושעה שאין מחלוקת כי המנוח אהב להמר
30 וטס רבות לחו"ל, התרשמתי כי יש בעובדה שיציאתו האחרונה לחו"ל ביום 28/02/20 וחזרתו
31 ביום 01/03/2020, בכדי להעיד על הידרדרות מצבו הרפואי גם כן. ניתן אם כן להעריך שלאור
32 טיסותיו הרבות בעבר, מצבו הרפואי שהידרדר לא איפשר לו עוד להמשיך לטוס לחו"ל, שעה
33 שלא היה עצמאי עוד ונזקק לעזרת אחרים.

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

ת"ע 33570-03-21 ק' ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז דרום ואח'

ת"ע 56390-02-21

ת"ע 21671-01-22

ת"ע 56147-02-21

תמ"ש 21663-01-23

- 1 אומנם המשיבה טענה שהמנוח הפסיק לטוס בגלל הקורונה, והגם שהיתה תקופה של סגר
2 ולכאורה יש בכך בכדי לתמוך בטענתה, בפועל ניתן לראות במהלך השנים צמצום משמעותי
3 בהיקף טיסות המנוח גם בשנים 2018-2019. משכך, אני סבורה שיש בצמצום היקף טיסותיו
4 עד להפסקתן כליל בכדי להעיד על הירידה בעצמאות המנוח.
5
- 6 22. המשיבה העידה כי היא זו שלקחה את המנוח לבדיקה אצל הרופאה הגריאטרית (עמוד 53
7 לפרוטוקול, שורות 21-22).
8 המשיבה הצהירה כי היא זו שנסעה עם המנוח לבית חולים בלינסון על מנת להכניסו לרשימת
9 ממתניים להשתלת כליה, היא שדאגה שיבצע 18 הבדיקות הראשוניות הנדרשות לצורך
10 ביצוע ההשתלה, ליוותה ואתו לכל בדיקה ובדיקה (סעיף 23 לתצהיר תשובתה להתנגדות).
11
- 12 כן טענה המשיבה כי ילדי המנוח שהיו מסוכסכים עמה בחרו להתעלם ממנו ופרט לשני
13 האשפוזים האחרונים בהם נכחו וניסו לסלקה, היא נכחה בכל אשפוזיו מהבוקר ועד הלילה.
14
- 15 23. מכל המקובץ עולה כי המנוח שמצבו הגופני החמיר בסמוך לחודש מאי 2020, לאור הפצעים
16 והכאבים ברגליו, לא היה עצמאי, נזקק להסעה כל מקום, לא הצליח להסתדר בעצמו. עוד
17 אוסיף, שהגם שהתרשמתי כי בניגוד לנטען על ידי המתנגדים, מצבו הקוגניטיבי היה תקין,
18 כעולה מהערכת הגריאטרית מיום 07/02/2020 והמסמכים הרפואיים שצורפו לאחר מכן,
19 בפועל אין בכך בכדי להעיד על מצבו הרפואי שהלך והתדרדר עד מאד, כך שנזקק באופן ברור
20 לסיוע ועזרה של אחרים.
21
- 22 לפיכך, הגם שלכאורה היה המנוח בעל רצון חופשי, כעולה מהמסמכים שצורפו, תצהיר
23 המשיבה ועדותה, מתברר שהמנוח היה תלוי במשיבה מאד במהלך השנים האחרונות לחייו
24 ובמיוחד לאור הסכסוך הגדול עם חלק מילדיו.
25
- 26 24. מבחן התלות והסיוע
27
- 28 משכך ושעה שקבעתי כי המנוח לא היה עצמאי דיו נוכח החמרה במצבו הרפואי, הרי שעל
29 בית משפט לבחון האם הקשר שהתקיים בינו לבין המשיבה התבסס על מתן סיוע שהמנוח
30 נזקק לו. בעניין זה ציין השופט ש. שוחט בספרו, פגמים בצוואות, מהדורה שלישית מורחבת,
31 עמוד 212, כי "אם הנהנה הוא זה אשר סייע למצווה להתגבר על קשייו ומגבלותיו, ייטה
32 בית המשפט לקבוע שהמצווה היה תלוי בנהנה. בהקשר זה יש לבחון באם המצווה הסתייע
33 גם באחרים...".

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

ת"ע 33570-03-21 ק' ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז דרום ואח'
ת"ע 56390-02-21
ת"ע 21671-01-22
ת"ע 56147-02-21
תמ"ש 21663-01-23

- 1 כאמור לעיל, המשיבה הצהירה והעידה כי היא זו שדאגה לכלל צרכי המנוח כאשר ילדיו סרבו
2 לעשות כן. נראה כי גם המשיבה לא חלקה על כך שהמנוח היה תלוי בה. בעניין זה טענה
3 המשיבה בסיכומיה כי 'לא התלות היא העיקר, אלא ההסתברות שהתלות שללה את רצונו
4 החופשי של המצווה' (סעיף 14 לסיכומיה).
5
6 בעניין זה טענה כי במועד עריכת הצוואה, המנוח היה עצמאי הן מהבחינה הפיזית והן
7 מהבחינה השכלתית הכרתית. בכל הנוגע למצבו הרפואי וכפי שפרטתי לעיל, לא התרשמתי
8 כי המנוח היה עצמאי ונראה כי נזקק למשיבה בכל אורחות חייו.
9
10 זאת ועוד, אין מחלוקת כי המשיבה היא שהבטיחה למנוח לעשות ככל שביכולתה על מנת
11 לדאוג להשתלת כליה עבורו, שעה שהמנוח סבל מאי ספיקת כליה סופנית ודי בכך בכדי לקבוע
12 שהיה תלוי בה אף מבחינה מנטלית שעה שחש שהמשך חייו תלוי בה.
13
14 אומנם המשיבה כאמור לעיל, ניסתה לתמוך טענותיה לפיהן המנוח לא היה תלוי בה בעובדה
15 שהמנוח הרבה לטוס לחו"ל ובמיוחד שעה שטס לחו"ל בלעדיה, אלא שטענה זו נסתרת שעה
16 שהמנוח לא טס עוד לחו"ל לאחר ששב ארצה ביום 01/03/2020.
17
18 אכן המשיבה בקשה להסתמך על העובדה שבעת הזו החלה הקורונה וסגירת השמיים היא
19 שמנעה ממנו לטוס ונראה כי אין מחלוקת שאז פסקו הטיסות, אלא שגם לאחר מכן, המנוח
20 לא טס עוד לחו"ל לבדו ובפועל, כל טיסותיו הסתיימו לפני מועד עריכת הצוואה השישית
21 והסכם החיים המשותפים וההלואה.
22
23 25. זאת ועוד, נראה כי העדות המשמעותית ביותר על תלותו של המנוח במשיבה, הינה עדותו של
24 עו"ד ע' אשר ייצג המנוח מזה כשלושים שנה.
25
26 בעניין זה מצאתי מקום לצטט את עדותו בפניי:
27
28 " יש צוואה מיולי 2018 ותוך חודשיים שלושה אתם מגיעים להסכם, ירדה לי לתודעה
29 העובדה שאני לא חושב שזה משקף את הרצון שלו.
30 לשאלת בית המשפט על סמך מה, אני משיב, בהתנהגות שלו, בדיעבד הוא אמר לי, שאלתי
31 אותו ביקשתי לדעת ממנו אם כל ההתנהלות היא דבר שמתוך רצונו החופשי, הוא נותן מה
32 שהוא נותן, כי אמרתי לו לא נראה לי הגיוני אתה כל הזמן משנה, ואז הוא אמר לי אני תלוי
33 בה, היא לוקחת אותי לרופאים והיא נמצאת אתי כל הזמן ואין מה שיעשה את זה במקומה.

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

ת"ע 33570-03-21 ק' ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז דרום ואח'
ת"ע 56390-02-21
ת"ע 21671-01-22
ת"ע 56147-02-21
תמ"ש 21663-01-23

- 1 אמרתי לו אם היה לך מישהו אחר שיעשה את זה איתך היית נותן לה את אותן מנות אז
2 הוא אמר לי לא. אז אמרתי לו אני לא יערוך הסכם כזה.
3 המשיבה הייתה כמעט בת בית במשרד יחד עם המנוח. הם היו כמעט בלתי נפרד. המנוח
4 לא בא אלי לבד כי היא הסיעה אותו ומחזירה אותו. בצוואות היא לא ירשה בחדר אבל היא
5 הביאה והחזירה. היא הייתה כל הזמן איתו.
6
7 (עמוד 42, שורות 17-28 לפרוטוקול מיום 31/01/2023).
8
9 26. אם כן, גם מדברי עו"ד ע' עולה כי התרשם שהמנוח היה תלוי לחלוטין במשיבה. אין לשכוח
10 כי מדובר בעו"ד שהכיר את המנוח מזה כשלושים שנה, ייצג אותו בהליכי גירושיו, ייצג אותו
11 בהליכים כנגד בנו והוא זה שערך את צוואותיו הראשונות וההסכמים הראשונים.
12 עוד העיד עורך הדין שכאשר התרשם שאין מדובר ברצונו של המנוח, לאחר ששוחח עמו
13 ביחידות, ללא נוכחותה של המשיבה, סרב להמשיך לייצגו.
14
15 27. התרשמתי כי עדותו של עו"ד ע' היתה קוהרנטית, רציפה וברורה והתיישרה עם העובדות.
16 אומנם, המשיבה ניסתה לקעקע עדותו בכך שטענה כי ייצג את התנגדת 6, אלא שבעניין זה,
17 העיד עו"ד ע' כי הכיר אותה רק בשבעה על המנוח בעת שהלך לנחם (עמוד 48 לעדותו, שורות
18 31-32).
19
20 28. זאת ועוד, אכן, ההתנגדות לצוואתו האחרונה של המנוח מטעם המתנגדת 6 הוגשה על ידי
21 עו"ד ע'. עם זאת, במהלך הדיון הראשון התבררה סוגיית ייצוגה על ידי עו"ד ע' לאור כללי
22 האתיקה של עורכי הדין ושעה שנדרש להעיד.
23
24 משכך, נשלחה לתיק בית המשפט ביום 08/02/2022 בקשה להחלפת ייצוג בעורכת דין אחרת
25 ובפועל, הוא אינו מייצג עוד בהליכים שבפניי החל ממועד זה. טענות המשיבה לפיהן עו"ד ע'
26 היה מעורב בעצמו בעריכת הסיכומים לא הוכחה וזאת אף לאחר שעיינתי בתגובה מיום
27 30/03/2023 ומדובר בסיוע טכני שניתן על ידי מזכירתו לבאת כח המתנגדת 6 בלבד ולא הוכח
28 אחרת.
29
30 29. כך גם לא ניתן להתעלם מהעובדה שהמשיבה עצמה בקשה להסתמך על עדותו של עו"ד ע'
31 בסיכומיה עת הפנתה לעדותו, לפיה בתקופה הרלוונטית לא היה בקשר עם חלק מילדיו
32 הבגירים וביקש להדירם מצוואתיו (ראו למשל סעיף 22 לסיכומים)
33

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

ת"ע 33570-03-21 ק' ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז דרום ואח'
ת"ע 56390-02-21
ת"ע 21671-01-22
ת"ע 56147-02-21
תמ"ש 21663-01-23

- 1 30. אשר על כן, מצאתי מקום ושעה שעו"ד ע' ייצג המנוח כשלושים שנה בהליכים שונים ושעה
2 שהתרשמתי שעדותו היתה קוהרנטית, ברורה, עניינית ומתיישבת עם הראיות שהוצגו בפניי,
3 ליתן משקל משמעותי לעדות זו.
4
- 5 31. בנסיבות אלו, התרשמתי די הצורך שהמשיבה היא היחידה שסייעה למנוח בבדיקות
6 הרפואיות ובניסיונות לקבלת השתלת כליה ותרומה של אחרים, ככל שהיתה, היתה זניחה עד
7 מאד.
8
- 9 32. אומנם המשיבה הוסיפה בסיכומיה כי המנוח היה עצמאי, נהג ברכב ואף חידש רישיון הנהיגה
10 שלו כשנה וחצי לפני פטירתו. בעניין זה אציין שהגם שרישיון הנהיגה שלו היה בתוקף, בפועל
11 המנוח לא נהג והמשיבה היא שהסיעה אותו ממקום למקום. כך עולה מחומר הראיות ובוודאי
12 לאור הכאבים מהם סבל ברגליו בסמוך למועד עריכת הצוואה וההסכם.
13
- 14 33. משכך, אני קובעת שבעת הרלוונטית ולאחר שעו"ד ע' סרב לערוך צוואה והסכם ממון עבור
15 המנוח שעה שהתרשם שהמנוח היה תלוי במשיבה, אכן המנוח היה תלוי במשיבה באופן
16 שפגע ברצונו החופשי, שכן היא זו שלקחה אותו לרופאים כל הזמן, טיפלה בו והוא היה תלוי
17 לצורך קבלת השתלת כליה ומדובר בתלות שעלולה לפתח פתח להשפעה בלתי הוגנת.
18
- 19 34. קשרי המצווה עם האחרים
20
21 כאמור, מבחן נוסף שבית משפט יכול להסתייע בו לצורך קביעת הכרעה במידת תלותו של
22 המנוח בעת הרלוונטית, הוא מבחן קשרי המצווה עם אחרים.
23
- 24 המשיבה טענה כי המנוח טס פעם רבות עם בני משפחתו ואף בשנת 2017 טס 11 פעמים לחו"ל
25 בלעדיה.
26
- 27 המשיבה עצמה טענה כי המנוח לא היה בקשר יציב עם רוב ילדיו. בעניין זה טענה כי הילדים
28 כעסו על אביהם שהביא את בתו הקטינה לעולם ולא הכירו בה. עוד טענה שרוב ילדי המנוח
29 לקחו את הצד של הבן, המתנגד 2 בסכסוך העיסקי שהיה בינו לבין המנוח.
30
- 31 בנוסף ציינה כי המנוח היה מוקף חברים, בני משפחה, אחיותיו ועוד ובפועל לא היה כל ניתוק
32 פיזי מהמנוח והמתנגדים הם אלו שניתקו קשר עם אביהם לאחר שכעסו עליו.
33

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

ת"ע 33570-03-21 ק' ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז דרום ואח'
ת"ע 56390-02-21
ת"ע 21671-01-22
ת"ע 56147-02-21
תמ"ש 21663-01-23

- 1 לטענת המתנגדים, המשיבה היא שניתקה אותם מאביהם, הסיתה אותו כנגדם ומנעה מהם
2 קשר עמו. כך טענו שהמשיבה דאגה לרשום עצמה כאשת קשר במסמכים הרפואיים וניתקה
3 את ילדיו ממנו כך שהגיע למצב שכל דבר שהיה צריך להשיב עליו, שאל אותה קודם לכן.
4
5 אומר כבר עתה, שאין מחלוקת שהמנוח לא היה בקשר עם חלק מילדיו תקופה ארוכה ולכל
6 הפחות בין השנים 2017-2018. בין המנוח למתנגד 2 התנהלו הליכים משפטיים בבית משפט
7 לענייני משפחה בקריית גת.
8
9 35. המדובר בהליכים שהחלו עת הגיש המתנגד 2 בקשה לצו הרחקה במסגרת ה"ט 66799-03-17
10 ביום 30/03/2017 אז טען המתנגד 2 כי אביו, המנוח, פורץ לעסקו, מקלל, מאיים ונוקט כנגדו
11 באלימות מילולית. מנגד, הגיש המנוח כנגדו תביעה לביטול הסכם בתיק 52998-05-17
12 באמצעות עו"ד ע'. לטענת המנוח בכתבי טענותיו, על רקע מחלתו, העביר את עסקו לבנו
13 בכפוף לתשלום חובות העסק ותשלום חודשי למנוח והוא לא עמד בהסכם אליו הגיעו. מנגד,
14 טען המתנגד 2 כי המנוח, הוא שהפר ההסכם, התפרץ לעסק וגרם לו נזקים רבים.
15
16 36. בסופו של יום, הגיעו הצדדים להסכמות שקיבלו תוקף של פסק דין. אולם ביום 10/09/2017
17 הגיש המנוח הליך נוסף כנגד המתנגד 2, בנו, בתיק 20216-09-17 לביזיון בית משפט בטענה
18 כי המתנגד, לא עמד בהסכמות אליהן הגיעו הצדדים.
19
20 כך או כך, המדובר בסכסוך עסקי שהתנהל בין המנוח לבנו, המתנגד 2, בין היתר במסגרת
21 הליכים שהתבררו בבית משפט, כאשר גם חלק מבנותיו של המנוח תפסו את הצד של המתנגד
22 2 והתנגדו לעמדת המנוח.
23
24 בעניין זה העידה, בתו של המנוח, המתנגדת מספר 5 כי לא היה ניתוק פיזי בינם לבין המנוח,
25 פרט לתקופה בה התנהלו ההליכים בינו לבין בנו באומרה:
26
27 " לא היה ניתוק פיזי. למעט בשנת 2017 כשהוא הגיע למצב שהוא נאלץ לתבוע את אחי
28 שעובד איתו מגיל 13, וגורמת לו למפח נפש, משפחה עם ארבעה ילדים הביא אותו לפת
29 לחם. עם כל הכבוד זו תקופה שלא דיברנו איתו"
30
31 (ראו עמוד 13, שורות 12-14 לפרוטוקול מיום 17/11/2022).
32

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

ת"ע 33570-03-21 ק' ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז דרום ואח'

ת"ע 56390-02-21

ת"ע 21671-01-22

ת"ע 56147-02-21

תמ"ש 21663-01-23

- 1 גם הגב', פנינה ביטון, מנהלת מכון הדיאלוזה בו טופל המנוח כשמונה שנים, העידה ואמרה
2 כי המנוח עידכן אותה כי אינו בקשר עם ילדיו וכי המשיבה היתה המטפלת שלו ואליה היו
3 פונים בכל דבר ועניין הקשור למנוח (ראו פרוטוקול הדיון מיום 31/01/2023, עמודים 52-53).
4
5 כך גם ציינה ד"ר ליליה בלוואט בהערכה הגריארית שערכה למנוח מיום 07/02/2020, שהמנוח
6 אינו בקשר עם ילדיו.
7
8 גם עו"ד ע' העיד כי המנוח שידר לו שמערכת היחסים שלו עם ילדיו לא טובה והם לא מטפלים
9 בו (עמוד 47 לפרוטוקול מיום 31/01/2023, שורות 7-10).
10
11 אם כן, אין מחלוקת שבשנים הרלוונטיות, המנוח לא היה בקשר טוב עם ילדיו ורוב הזמן אף
12 היה מנותק קשר מהם. בעניין זה נקבע בספרו של ש. שוחט, כי **'הגורם לבידודו של המצווה**
13 **אינו מעלה ואינו מוריד לעניין הכרעה בשאלת התלות, ואחת היא אם הנהנה הוא שגרם**
14 **בהתנהגותו לבידודו של המצווה'** (ראו עמוד 212 לספרו).
15
16 משכך, איני מוצאת רלוונטיות לבחינת השאלה, מי האשם במערכת היחסים הרעועה
17 והמורכבת של המנוח מילדיו והאם כטענת המשיבה, המתנגדים לא כיבדו את אביהם ואת
18 הקשר שלו עמה או שמא, טענת המתנגדים, המשיבה היא שגרמה לבידודו ואני קובעת
19 שבפועל, ניתן לומר שיש בעובדה שהמנוח לא היה בקשר עם ילדיו בכדי להגביר את תלותו
20 של המנוח במשיבה.
21
22 מנגד, לא ניתן להתעלם מעדות שכנו של המנוח, מר פ' שהתגורר בצמוד למנוח למעלה מ- 20
23 שנה ושהתארח אצלו. גם אחות המנוח, הגב ת' העידה שהיא ואחותה היו בקשר עם המנוח.
24 כך גם העדים מטעמה של המשיבה כגון הגב' א' שהכירה את המנוח שנים רבות עוד לפני
25 שהכיר את המשיבה והצהירה כי המנוח התארח אצלה עם המשיבה והם יצאו למסעדות
26 ובילויים משותפים.
27
28 עם זאת, יצויין שגם עדה זו העידה כי המנוח היה חולה וחלש בשנה האחרונה והליכתו נחלשה
29 (ראו עמוד 68 לפרוטוקול מיום 19/12/2022, שורות 27-28).
30
31 בנסיבות אלו ושעה שמדובר בגרסאות עדים מכל צד, התרשמתי שהגם שהמנוח שהיה בנתק
32 מילדיו, לא היה לגמרי מבודד מן העולם, הרי שיש בעובדה שהמנוח לא היה בקשר עם ילדיו,
33 בכדי להגביר תלותו במשיבה ובמיוחד בשנה האחרונה לחייו, שעה שהיה חלש יותר, חולה

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

ת"ע 33570-03-21 ק' ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז דרום ואח'

ת"ע 56390-02-21

ת"ע 21671-01-22

ת"ע 56147-02-21

תמ"ש 21663-01-23

1 יותר והליכתו נחלשה ובפועל. אך למנוח היה רישיון נהיגה בתוקף, אבל מי שהסיע אותו לכל
2 מקום היתה המשיבה וגם בכך היה תלוי בה.

37. נסיבות עריכת הצוואה

3
4
5
6 כאמור לעיל, אף אם אין במעורבות הנהנה בכדי לקבוע כי יש להפעיל את הוראות סעיף 35
7 לחוק הירושה, הרי שהמעורבות תשמש כראייה לכאורה לקיומה של השפעה בלתי הוגנת על
8 המצווה.

9
10 בעניין הנדון טענו המתנגדים 1-5 כי המשיבה היתה מעורבת בצוואתו השישית של המנוח.
11 לטענתם הוכחה מעורבות ישירה של המשיבה בצוואה בעת החתימה על הצוואה ובמיוחד
12 הוכח שחפציה האישיים היו מונחים על השולחן בעת עריכת צוואת המנוח.

13
14 המתנגדת 6 טענה אף היא כי המשיבה הכחישה שהביאה את המנוח לעורך הדין לצורך
15 חתימה על הצוואה בפועל קיימות הוכחות שטענותיה אינן אמת.
16 עוד טענה שניתן ללמוד על מעורבותה של המשיבה מנספחים 8-12 לכתב התנגדותה שנכתבו
17 בכתב ידה של המשיבה.

18
19 מנגד, טענה המשיבה כי הצוואה נערכה על ידי עו"ד ג' שהיה עד אובייקטיבי. עורך הדין העיד
20 כי הצדדים הגיעו אליו דרך האינטרנט. עוד העיד כי ערך פגישות אישיות עם המנוח ואחותו
21 ושוחח עמו כיצד תראה צוואתו. המנוח אף בחר בסופו של יום להפחית מחלקה של המשיבה
22 בצוואה. המנוח הסביר באופן מפורט בצוואתו מדוע מנשל חלק מילדיו. בסרטון רואים
23 שהמנוח חותם ומדגיש כי חותם מכל הלב על הצוואה ואף עורך הדין העיד כי קרא צוואתו.

24
25 38. אומר כבר עתה שאין מחלוקת שהפנייה לעורך דין ג' נעשתה לאחר שעו"ד ע' סרב להמשיך
26 לייצג המנוח. אומנם המשיבה טענה כי היא שסרבה להמשיך עמו שעה שהתרשמה כי אינו
27 מייצג האינטרסים שלה, אלא שאיני מוצאת לעת הזו רלוונטיות לכך. כך או כך, בפועל,
28 הצוואה נערכה אצל עו"ד שלא ערך את חמש צוואותיו הקודמות של המנוח ושאל לטענתה
29 של המשיבה, למנוח לא היה קשר קודם עמו.

30
31 מעדות עו"ד ג' עולה כי המשיבה היא שפנתה אליו טלפונית וביקשה לברר האם עוסק בענייני
32 צוואות וירושות (ראו עמוד 60 לפרוטוקול מיום 19/12/2023, שורות 4-8). עוד ציין עורך הדין
33 כי אחות המנוח, פ', היתה מעורבת בעריכת ההסכם ואף הועברה לה טיוטה. עם זאת, עו"ד ג'

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

ת"ע 33570-03-21 ק' ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז דרום ואח'
 ת"ע 56390-02-21
 ת"ע 21671-01-22
 ת"ע 56147-02-21
 תמ"ש 21663-01-23

ציין כי בפועל, בפועל, שכר טרחתו שולם על ידי המשיבה (עמוד 61 לפרוטוקול, שורות 61-62). עוד אציין כי הסכם שכר הטרחה לעריכת צוואת המנוח והסכם ממון מיום 16/02/2020 נערך בין עו"ד ג' לבין המשיבה (ראו נספח ת/7).

39. יודגש כי אף לשיטת המשיבה, בחרה לעזוב יחד עם המנוח את עו"ד ע' ולהפסיק ייצוג המנוח, שעה שלשיטתה, ייצג את אינטרס המנוח ולא את רצונה.

40. אף עו"ד ע' העיד כי קו פרשת המים מבחינתו היה כאשר:

"לשאלת בית המשפט, ערכת בסך הכל הרבה מאוד צוואות, זה יחסית הרבה, מתי חשבת שמשוהו חריג בכלל, אני משיב, כל עוד המשחק היה פנימי בין הילדים, את זה הוציא את זה הכניס, הוסיף עוד מוטב, והוא בא ודיבר אתי על הילדים ועל החברים ועל אחותו, אז בסדר. בשלב מסוים מהצוואה השלישית זה התחיל 10%, הוא אומר היא בכל אופן אתי ומסייעת לי, ואז הקדיש לה 10% ואחרי זה טיפס ל – 20% וביוולי 2018 העלה ל – 40%. עד השלב הזה לא שאלתי לא יצא לי שיחה, באמת זרמתי, הם באו אלי, ראיתי שהיא איתו, אבל כשהיא באה עם הנתונים שלה בכתב יד בהסכם הממון, בשלב הראשון ערכתי טיוטא, לא יודע לומר אם הייתי שלם עם הטיוטא הראשונה אבל זרמתי וכשהיא באה אלי עם הטיוטא השנייה וראיתי שלא נוח לו ואז החלטתי לעצור. בצוואות הראשונות היה נראה לי שהם ביטאו את רצונו. כשהגיע הסכם הממון וראיתי שזה לא משקף את רצונו והוא אמר לי, אבל אין לו ברירה".

(ראו עמוד 49 לפרוטוקול, שורות 6-16)

עיון בנספחים נ/ 8-10 להתנגדות המתנגדת 6 מלמד כי המשיבה היא שעמדה על עריכת הצוואה השישית. המדובר בנספחים הרשומים בכתב ידה של המשיבה בהם רשמה הוראות ביחס להסכם הממון וביחס לצוואה רשמה כי:

"לכתוב צוואה בה אני מבקש שלאחר לכתתי ישולם בראש ובראשונה סכום של 450,000 ₪ צמוד ולאחר שינוקו חובותי.

10% מהנותר לש'

10% לק'

15% לד'

65% לש' (המשיבה- הערה שלי, ע.ג.)

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

ת"ע 33570-03-21 ק' ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז דרום ואח'
ת"ע 56390-02-21
ת"ע 21671-01-22
ת"ע 56147-02-21
תמ"ש 21663-01-23

לש' הזכות להישאר בבית...

41. זאת ועוד, המשיבה טענה בתגובתה להתנגדות כי לא לקחה חלק בעריכת הצוואה ולא היתה עדה לה (ראו סעיף 28 לתגובתה להתנגדות). עוד העידה בעדותה כי:

"ש. מתי המנוח ראה את הצוואה
ת. כשהוא הלך אליו, לא עבר דרכי.
ש. מי הסיע אותו לד' ?
ת. לדעתי פ' אחותו, היא גם היתה איתו בהסכם, אני גם הלכתי פעם לבד... לדעתי בצוואה היה לבד"

(עמוד 55 לפרוטוקול מיום 19/12/2022, שורות 6-10).

אלא שתשובה זו התגלתה כלא נכונה בלשון המעטה!

בדיון האחרון שהתקיים בפניי, התברר כי בעת שנערכה צוואת המנוח, המנוח צולם ועל השולחן בחדר בו נערכה הצוואה היו מונחים מפתחות ומשקפי שמש.

משכך, מצאתי מקום לחקור בעניין זה שוב את המשיבה ואז ענתה כי:

" אני לא הייתי בחדר, החפצים היו שם. היינו שם אצל עו"ד ד', דיברנו על ההסכם ועל הצוואות, ברגע שהתחילו הצוואות, יצאתי החוצה והם היו לבד בעניין ואחר כך אני עשיתי את הצוואה שלי. המתנתי בחוץ. יצאתי לעשן סיגריה בחוץ".

(עמוד 61, שורות 27-29 לפרוטוקול מיום 31/01/2023).

אם כן ושעה שהמשיבה נסתה להסתיר מבית המשפט שחיכתה בסמוך לחדר בו נערכה הצוואה ואף העידה כי לא נכחה כלל בסביבה וכנראה אחותו של המנוח היא שלקחה אותה, יש גם בכך להצביע על מעורבות גדולה בעריכת הצוואה השישית.

משכך, ניתן לקבוע כי המשיבה היתה מעורבת עד מאד בעריכת הצוואה, היא שיוזמה את הצוואה, היא שדאגה לכך שהצוואה תיערך אצל עורך דין אחר ולא עורך הדין שטיפל בענייני המנוח מזה שלושים שנה, היא שדאגה לקבוע את חלקו הנכבד של תוכן הצוואה בשים לב

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

ת"ע 33570-03-21 ק' ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז דרום ואח'
ת"ע 56390-02-21
ת"ע 21671-01-22
ת"ע 56147-02-21
תמ"ש 21663-01-23

1 לדפים שנכתבו בכתב ידה שהובאו לעו"ד ע', היא שילמה על הצוואה, לקחה את המנוח לעו"ד
2 ג' והמתינה בחוץ חרף טענתה שלא עשתה כן.

3
4 מדובר במעורבות משמעותית המעידה על כך שהמשיבה היתה הרוח החיה מאחורי עריכת
5 הצוואה, שאף אם אינה מגיעה לכדי מעורבות בעריכת צוואה כאמור בהוראות סעיף 35 לחוק
6 הירושה, היא בוודאי מעורבות משמעותית בה שיש בה בכדי להשפיע על המנוח.

42. הלכת החוטים השזורים

7
8
9
10 אם כן, למרות שהמתנגדים חזרו בהם מטענם ביחס לכושרו הקוגניטיבי של המנוח ושעה שלא
11 הוכח כי אינו כשיר לערוך צוואה, אין להתעלם ממצבו הגופני בעת שבית המשפט נדרש לכלל
12 הנסיבות שהביאו אותו לערוך את הצוואה החמישית.

13
14 בע"א 133/84, ש. רכטמן נ' רחל זיסמן, פ"ד (לט) 769, 772 קבע כבוד השופט שמגר:

15
16 "מה שהמחוקק ביקש למנוע הוא מתן התוקף לצוואה, שלא נערכה מרצונו החופשי ולפי
17 החלטתו העצמאית של המצווה אלא לפי התכתיב של אחר, בעקבות האיום של אחר או על-
18 ידי ניצול בלתי הוגן של הנסיבות על-ידי אחר. אין בכך, כמובן, כדי למצות את מיגוון
19 הנסיבות, שבהן יכולה להישמע טענה המעוגנת בסעיף 30, אך, כאמור כאן, הדרך של
20 ההשפעה ונסיבות הפעלתה יכול להיות בהן כשלעצמן כדי ליצור אותם מרכיבים, המצביעים
21 על כך שהצוואה אינה פרי רצונו של המצווה אלא פרי רצונו של מי שהשפיע עליו, ושהכתיב
22 לו למעשה את ההסכמה.

23 כמוזכר, נוצרת, למשל, מערכת נסיבות כאמור, כאשר מי שמשפיע על המצווה מנצל את
24 תלותו, חולשתו או חוסר יכולתו של המצווה; השפעה המביאה לבטלות צוואה היא, למשל,
25 השפעה שביטויה בלחץ מילולי על אדם חולה, חלש ותשוש, שאין לו כוח להתנגד, המביא
26 את המצווה לכך שהוא מסכים לאמץ דעתו של האדם המשפיע. הסכמה בנסיבות כאלה
27 ניתנת בלית ברירה ובשל חוסר הכוח להתנגד או להתמודד עם ההשפעה בשל מצבו של
28 המצווה או בשל תלותו במי שמשפיע עליו. אך מובן, שאין לראות באמור לעיל אלא הדגמה
29 ולא תיאור ממצה. העיקרון המודגש כאן הוא, כי היסוד הבלתי הוגן אשר בהשפעה, שסעיף
30 30 לחוק הנ"ל מזכיר אותה, ביטויו יכול להיות, בין היתר, בניצול של תלות גופנית או נפשית
31 עקב מצב חמור של מחלה - לצורך עריכת מעין תכתיב בדבר תוכן הצוואה, הנראה כנכון
32 וכרצוי למי שמשפיע את השפעתו על החולה"

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

ת"ע 33570-03-21 ק' ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז דרום ואח'
ת"ע 56390-02-21
ת"ע 21671-01-22
ת"ע 56147-02-21
תמ"ש 21663-01-23

1 43. בעניין הנדון, העיד עו"ד ג' עורך הצוואה כי:
2 " לפני שהגיעו אלי אצל עורך דין ע' הם היו. שם היה הסכם הלוואה וצוואה, וכשהגיעו אלי
3 הם שיתפו שהמנוח היה זקוק להשתלה במאות אלפי ₪, היה בניהם שיח איך הם
4 מבטיחים, היו גם הצעות אחרות שהילדים יקנו חלק מהדירה, היתה הצעה שהדירה תמכר
5 ועם הכסף הזה הוא יממן את ההשתלה".

6
7 (עמוד 59 לפרוטוקול מיום 19/12/2022, שורות 23-25)

8
9 ובהמשך:

10
11 הלך הרוח היה לא פשוט. היה להם מאוד קשה להגיע להסכמות הללו, מכיוון שהיו המון
12 אופציות שהיו באוויר וההשתלה היתה באוויר, הוא היה צריך למכור את הדירה והוא חשש
13 איפה יגור.

14
15 (עמוד 63, שורות 23-25, לפרוטוקול מיום 19/12/2022)

16
17 אם כן, מצבו הרפואי של המנוח שהיה חולה במחלת כליות סופנית ונזקק להשתלה וסבר כי
18 המשיבה היחידה שתסייע לו בכך, היה דומיננטי בקבלת החלטותיו. היה נוכח בכל שלב גם
19 בעת שניהל משא ומתן בטרם חתם על הסכם ההלוואה ועל צוואתו האחרונה.

20
21 44. הלכת החוטים השזורים אומצה על ידי כבוד השופט הנדל בבע"מ 4459/14 פלונית נ' פלונית
22 (פורסם במאגרים משפטיים ביום 06/05/2015) עת קבע כי:

23
24 "בענייננו, המשיב טען לעילות פסלות נוספות, כגון העדר כשרות ומעורבות בעריכת הצוואה.
25 סבורני כי בצדק נדחו עילות אלה על ידי בית המשפט לענייני משפחה. אך עדיין, חוטים
26 שונים של עילות שונות – הגם שלא היה בכוחם לבסס עילה עצמאית – יכולים להישזר יחד
27 לרבדים המחזקים ומבססים את מסקנת בית המשפט המחוזי. ההשפעה הבלתי הוגנת
28 העולה עד כדי שלילת הבחירה החופשית של המצווה הינה מבחן דינאמי ורחב כקשת
29 החיים. בית המשפט המחוזי נעזר בחוטים השונים כדי להגיע לראייה כוללת המשקפת את
30 מלוא התמונה. מכאן וביישום הדברים, נראה לי נכון להעדיף את פסק דינו של בית המשפט
31 המחוזי".

32

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

ת"ע 33570-03-21 ק' ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז דרום ואח'
ת"ע 56390-02-21
ת"ע 21671-01-22
ת"ע 56147-02-21
תמ"ש 21663-01-23

- 1 45. אשר על כן והגם שכל עילה בפני עצמה, אין בה בכדי לבסס עילה עצמאית, אני סבורה כי
2 שילוב הנסיבות ועל אף שהמשא ומתן אצל עו"ד ג' טרם עריכת הצוואות, נערך בנוכחות
3 אחותו של המנוח, הגב' פ', כעולה מעדות עו"ד ג', כאשר המנוח סבר שהמשיבה היא היחידה
4 שיכולה לסייע לו בקבלת השתלת כליה ובכך להציל את חייו, יש להחיל את הלכת ה'חוטאים
5 השזורים'.
6
- 7 46. בעניין זה יש לזכור את מצבו הגופני הירוד של המנוח שהיה חולה במחלת כליות סופנית, רצה
8 לעבור בכל מאודו השתלת כליה, הבעיות הרפואיות ברגליו, הכאבים והפצעים בהן שהחלו
9 לפני עריכת הצוואה, העובדה שהמשיבה היא שהסיעה אותו ממקום למקום, יחסיו הרעועים
10 עם ילדיו הבגירים, כך גם נתתי דעתי לכך שהמנוח היה ככל הנראה מכור להימורים, עמדתו
11 של עו"ד ע' שסרב להמשיך לייצגו שעה שהתרשם שלא מדובר ברצונו החופשי, מעורבותה של
12 המשיבה בצוואה החמישית ועדותו של עו"ד ג' לפיה הרצון בהשתלת כליה ריחף כל העת מעל
13 עריכת הצוואה, כל אלו יחד מביאים אותי למסקנה כי נשלל רצונו החופשי והיתה השפעה
14 בלתי הוגנת מצד המשיבה בעת עריכתה.
15
- 16 **משכך, אני קובעת שהגם שכל עילה בפני עצמה, אין בה בכדי לבסס עילה עצמאית המעידה**
17 **על קיומה של השפעה בלתי הוגנת, המביאה לשלילת רצונו החופשי של המנוח שהיה כשיר**
18 **לקבל החלטות וכמובן לערוך צוואה, הרי שיחסי הגומלין בין כל עילה ועילה, מביאים אותי**
19 **להפעיל את הלכת 'החוטאים' השזורים' ולקבוע כי מכלול הנסיבות, שלל את רצונו החופשי**
20 **של המנוח עקב השפעה בלתי הוגנת שהופעלה על ידי המשיבה ואני קובעת כי הוכח די**
21 **הצורך קיומה של השפעה בלתי הוגנת על המנוח שהביאה אותו לערוך הצוואה השישית כפי**
22 **שנעשה בפועל.**
23
- 24 בנסיבות אלו ושעה שהוכחה די הצורך קיומה של השפעה בלתי הוגנת על המנוח בעת שערך
25 צוואתו השישית, די בכך בכדי להביא לפסלות הצוואה השישית בכל הנוגע להורשה למשיבה
26 וכך הינני מורה.
27
- 28 שעה שהכרעתי כי הצוואה השישית פסולה בכל הנוגע למשיבה, לא מצאתי צורך להידרש
29 ליתר טענות שנטענו על ידי המתנגדים אשר לפסלותה של צוואה זו.
30
31
32
33

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

ת"ע 33570-03-21 ק' ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז דרום ואח'
ת"ע 56390-02-21
ת"ע 21671-01-22
ת"ע 56147-02-21
תמ"ש 21663-01-23

47. ביטול חלקי של הצוואה השישית

1
2
3 לטענת המתנגדת 6, יש להורות על ביטול חלקי של הצוואה השישית כך שבית המשפט יורה
4 על ביטול הזכויות שהוענקו למשיבה בצוואה זו כאמור בסעיפים 3 (א) ו-3 (ב), 4 לצוואה וכן
5 ההוראה הממנה את עו"ד ג' לפעול כמפורט בצוואה.

6
7 אכן בהתאם להוראות סעיף 38 (ב) לחוק הירושה, ניתן לבטל חלק מהצוואה ולקיים את יתר
8 חלקי הצוואה. על כך גם ניתן ללמוד מהוראות סעיף 19 לחוק החוזים (חלק כללי), התשל"ג-
9 1973, לפיו ניתן לבטל חוזה באופן חלקי ולקיים את יתרת החוזה.

10
11 עם זאת, קבלת עמדה זו, חוטאת לרצונו של המנוח כאמור בצוואתי הקודמות. המנוח עמד
12 על כך שלא רצה להוריש לילדיו הנוספים להם לא הוריש דבר, אם מחמת התנהגות מחפירה
13 או מחמת התנהגות מזלזלת.

14
15 משמעות ביטול זכאותה של המשיבה בלבד על פי הצוואה, גוררת אחריה חלוקה בהתאם
16 לצוואה על פי דין. לכאורה וכעולה מצוואות קודמות, אין מדובר ברצון המנוח. אומנם טוענת
17 המתנגדת 6 כי יש לחלק העיזבון בין שלוש בנות המנוח המוזכרות בצוואה בלבד, אלא שלא
18 הוכח כי זה היה רצון המנוח (ראו לעניין זה, עא 5694/94 **חווה איובי נ' נוריאל שמואלי**, פ"ד
19 נ(4) 444) שעה שקבע חלוקה אחרת לבנותיו בצוואה השישית וגם בצוואות קודמות.

20
21 **מטעמים אלו לא מצאתי מקום להורות על ביטול חלקה של המשיבה בלבד בצוואה ואני**
22 **מורה על ביטולה של הצוואה השישית מיום 04/06/2020 במלואה.**

48. ביטולן של צוואות המנוח מיום 07/06/2018; מיום 26/10/2017; מיום 09/07/2017

23
24
25
26 אין מחלוקת כי מדובר בצוואות שנערכו על ידי עו"ד ע' שייצג את המנוח כ- 30 שנה. המנוח
27 ביקש להדיר בכל ארבע צוואותיו האחרונות מיום 07/06/2018; מיום 26/10/2017; מיום
28 09/07/2017 ומיום 23/05/2017 את ארבעת ילדיו האחרים, המתנגדים 1-2 ו 4-5 בצינו שמם
29 מפורשות תוך הנמקת ההדרה.

30
31 המנוח היה כשיר לערוך צוואות אלו ואף הוצג בפניי אישור גריאטרי מיום 27/06/2017.

32
33 עו"ד ע' העיד כי:

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

ת"ע 33570-03-21 ק' ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז דרום ואח'
ת"ע 56390-02-21
ת"ע 21671-01-22
ת"ע 56147-02-21
תמ"ש 21663-01-23

1 ש" בכל הצוואות שערכת עבור המנוח היית עד ומינה אותך המנוח למנהל עיזבון האם

2 הסברת לו מה זה מנהל עיזבון ?

3 ת. אני מניח שכן. ברמה העקרונית, זה מובנה אצלי אני מסביר ללקוח.

4 ש. כל מה שרשום בצוואות ?

5 ת. מן הסתם אחרת לא הייתי מחתים אותו"

6
7 (עמוד 43 לפרוטוקול מיום 31/01/2022, שורות 3-7).

8
9 באותה העת המנוח טרם סבל מכאבים עזים ברגליו ולכאורה נראה כי קו פרשת המים היה
10 כאמור בעדות עורך הדין ע':

11
12 "לשאלת בית משפט, ערכת בסך הכל הרבה מאוד צוואות, זה יחסית הרבה, מתי חשבת
13 שמשוהו חריג בכלל, אני משיב, כל עוד המשחק היה פנימי בין הילדים, את זה הוציא את
14 זה הכניס, הוסיף עוד מוטב, והוא בא ודיבר אתי על הילדים ועל החברים ועל אחותו, אז
15 בסדר. בשלב מסוים מהצוואה השלישית זה התחיל 10%, הוא אומר היא בכל אופן אתי
16 ומסייעת לי, ואז הקדיש לה 10% ואחרי זה טיפס ל – 20% וביולי 2018 העלה ל – 40%. עד
17 השלב הזה לא שאלתי לא יצא לי שיחה, באמת זרמתי, הם באו אלי, ראיתי שהיא איתו,
18 אבל כשהיא באה עם הנתונים שלה בכתב יד בהסכם הממון, בשלב הראשון ערכתי טיוטא,
19 לא יודע לומר אם הייתי שלם עם הטיוטא הראשונה אבל זרמתי וכשהיא באה אלי עם
20 הטיוטא השנייה וראיתי שלא נוח לו ואז החלטתי לעצור.
21 בצוואות הראשונות היה נראה לי שהם ביטאו את רצונו. כשהגיע הסכם הממון וראיתי
22 שזה לא משקף את רצונו והוא אמר לי, אבל אין לו ברירה".

23
24 (עמוד 49, שורות 6-16 לפרוטוקול מיום 31/01/2023).

25
26 49. אם כן, הגם שעו"ד ע' לא ידע בדיוק לשים את היד על הנקודה ממנה החל להרגיש כי הצוואות
27 אינן משקפות את רצון המנוח, התרשמתי כי תחושתו היתה כי הצוואות אינן מבטאות את
28 רצונו ברגע שהחל המנוח לתת חלקים מעיזבונו למשיבה.

29
30 אני סבורה כי הוכח די הצורך כי המשיבה היתה בת זוגו של המנוח, היא זו שבילתה איתו,
31 נסעה עמו רבות לחו"ל, אולם ככל שמצבו הרפואי הידרדר, היא גם זו שהשתלטה על הטיפול
32 בו, תוך דחיקת ילדיו, שניתקו יחסים עם אביהם.

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

ת"ע 33570-03-21 ק' ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז דרום ואח'
ת"ע 56390-02-21
ת"ע 21671-01-22
ת"ע 56147-02-21
תמ"ש 21663-01-23

- 1 50. הוראות סעיף 30 (א) לחוק הירושה כאמור לעיל קובעות כי:
2
3 **"הוראות צוואה שנעשתה מחמת אונס, איום השפעה בלתי הוגנת, תחבולה או תרמית-**
4 **בטלה".**
5
6 בצוואה הנעשית מאונס, לרוב המנוח מודע לעובדה שמופעל עליו לחץ חיצוני לכתוב צוואה
7 שהוראותיה אינן תואמות את רצונו. כך גם יש לבחון את הפגם ברצון מחמת אונס או איום
8 בהתחשב במצבו הפיזי והנפשי של המצווה, וככל שהוא חלש יותר, די בעוצמה נמוכה יותר
9 של אונס בכדי להביא לבטלות הצוואה (ראו ספרו של ש.שוחט, עמוד 229).
10
11 51. עיון במסמכים הרפואיים של המנוח עולה כי הומלץ למנוח לבצע השתלת כלייה ביום
12 19/06/2017 כעולה מהמסמך מבית חולים קפלן ממועד זה (עמוד 55 לבקשה מספר 29)
13
14 ממועד זה כל רצונו של המנוח היה לעבור השתלת כליה. באותה העת, המנוח היה מסוכסך
15 עם ילדיו הבגירים כאמור על רקע המחלוקות העסקיות בינו לבין בנו ועל רקע העובדה
16 שבנותיו הבגירות צידדו בנן. כך גם הבת ק' לא היתה בארץ בין השנים 2017-2019.
17
18 52. מי שבפועל טיפלה במנוח היתה המשיבה. המשיבה אף צרפה אסמכתאות לפיהן נסתה לגייס
19 כספים לטובת השתלת הכליה ולגישתה עשתה הכל על מנת שיעבור ההשתלה ואף לקחה אותו
20 על מנת שיעבור כל הבדיקות הרלוונטיות הנדרשות לטובת ההשתלה.
21
22 המנוח כאמור רצה בכל מאודו לעבור את השתלת הכליה שעה שחפץ בחיים וככל שהקשר עם
23 ילדיו הדרדר, הוא נתלה במשיבה שסבר שתסייע לו בהשתלת הכליה.
24
25 53. בצוואה הראשונה של המנוח מיום 25/08/2016 הורה המנוח להשיב למשיבה את חלקה בגין
26 הלוואה שנתנה לו בסך של 130,000 ₪ ופרט לרכבו שהעניק לבנו, חילק את יתרת רכושו בין
27 כל שש בנותיו בחלקים לא שווים, כאשר לבנות הנשואות נתן 10% מעזבונו, לבנות שאינן
28 נשואות 20% מהעזבונו ולבת הקטינה, 30% מהעזבונו.
29
30 בצוואה השנייה מיום 23/05/2017 בחר להדיר את ארבעת ילדיו, המתנגדים 1-2 ו- 4-5 לבנות
31 שאינן נשואות נתן 10%, לאחותו 30% ולבת הקטינה- 50% וחובו למשיבה הועמד על סך של
32 325,000 ₪.
33

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

ת"ע 33570-03-21 ק' ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז דרום ואח'
ת"ע 56390-02-21
ת"ע 21671-01-22
ת"ע 56147-02-21
תמ"ש 21663-01-23

- 1 בצוואה השלישית שנערכה כחודש וחצי לאחר צוואה קודמת, ביום 09/07/2017 הופחת חלקה
2 של הקטינה ל- 45%, שתי בנותיו שאינן נשואות קבלו 10% וכך גם אחיות המנוח, לשכן נתן
3 5% ולראשונה, נקבע שהמשיבה תקבל 10% מעזבונו.
4
5 בצוואה הרביעית שנערכה שלושה וחצי חודשים לאחר מכן ביום 26/10/2017, הופחת חלקה
6 של הבת הקטינה ל- 40%, השכן הודר, אחיותיו ובנותיו שאינן נשואות קיבלו 10% כל אחת
7 ושוב הוגדל חלקה של המשיבה לסך של 20% והחוב למשיבה הועמד על 400,000 ₪.
8
9 בצוואה החמישית שנערכה כשבעה חודשים לאחר מכן, ביום 07/06/2018 הוקטן חלקה של
10 הבת הקטינה לסך של 30%, הבנות הלא נשואות נותר חלקן על סך של 10%, חלקן של האחיות
11 הופחת לסך של 5% וחלקה של המשיבה גדל לסך של 40%. החוב למשיבה נותר על 400,000
12 ₪.
13
14 בצוואה השישית שפסלתי לעיל, הוגדל חלקה של המשיבה לסך של 50% מעיזבון המנוח
15 וחלקן של הבנות הלא נשואות הופחת לסך של 3/20 כל אחת וחלקה של הקטינה הופחת לסך
16 של 4/20.
17
18 54. אם כן, ניתן לראות שהצוואות השלישית עד השישית מגדילות בתקופה קצרה את חלקה של
19 המשיבה תוך צמצום של בנות המנוח להן ביקש לדאוג, כאשר מהצוואה השלישית ועד
20 השישית חלקה של המשיבה בעיזבון המנוח קופץ מ- 10% ועד ל- 50% והסכם הממון אף
21 ביקש ליתן למשיבה 60% מזכויותיו בדירה בנוסף לסך של 450,000 ₪ וסכומים נוספים בגין
22 הלוואות.
23
24 גם אחותו של המנוח, הגב ת' העידה כי:
25
26 **"היא השפיעה על אחי, אמרתי לו לשים לב, שהוא יכול לעשות השתלה ולהסתדר בעצמו**
27 **והיא מדברת כל הזמן על כסף והסכמים. פעם הסכם ככה ופעם הסכם על הבית, פעם הצעה**
28 **אחרת וכל הזמן היתה בקומבינות כדי לרשת את רכושו"**
29
30 (עמוד 46, שורות 24-26 לפרוטוקול מיום 19/12/2023).
31
32
33

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

ת"ע 33570-03-21 ק' ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז דרום ואח'
ת"ע 56390-02-21
ת"ע 21671-01-22
ת"ע 56147-02-21
תמ"ש 21663-01-23

כך גם עו"ד ע' העיד כי :

"המשיבה היתה כמעט בת בית במשרד יחד עם המנוח. הם היו כמעט בלתי נפרד. המנוח לא בא לבד כי היא הסיעה אותו ומחזירה אותו. בצוואות היא לא ירשה בחדר אבל היא הביאה והחזירה. היא כל הזמן היתה איתו".

(עמוד 42 לפרוטוקול מיום 31/01/2023, שורות 27-29)

עוד העיד עו"ד כי המנוח שידר לו שמערכת היחסים שלו עם ילדיו אינה טובה וביחס למשיבה אמר :

"לגבי הקשר שלו עם המשיבה, היא היתה מורה ומלמדת בכפר סבא והייתה לה דירה בכפר סבא ומדי פעם היא באה לישון אצלו. הרבה פעמים היתה אפשרות שהוא ישלם לה את החוב והוא יפרד ממנה"

(עמוד 47, שורות, שורות 13-15).

ובהמשך :

"לשאלת בית משפט, ערכת בסך הכל הרבה מאד צוואות, זה יחסית הרבה, מתי חשבת שמשו חריג בכלל, אני משיב כל עוד המשחק היה פנימי בין הילדים, את זה הוציא את זה הכניס, הוסיף עוד מוטב והוא בא ודיבר אתי על הילדים ועל החברים ועל אחותו, אז בסדר. בשלב מסויים מהצוואה השלישית זה התחיל ב- 10%, הוא אומר לי היא בכל אופן איתי ומסייעת לי"

(עמוד 49, שורות 6-9).

55. אם כן, ניתן ללמוד מכל האמור, כי בעת שהמנוח ידע כי נזקק להשתלה סבר שרק המשיבה היא זו שתעזור לו. מאחר ולא היה בקשר מיטיב עם ילדיו, הרי שעשה ככל יכולתו על מנת לרצותה וזאת על מנת שתסייע לו בקבלת השתלת הכליה. בסופו של יום, אם באשמתה של המשיבה, כטענת ילדיו שטענו כי בודדה אותו מהם ואם באשמת ילדיו שהתרחקו לאור הסכסוך עם הבן, התוצאה היא זהה. המנוח האמין שרק המשיבה היא שתסייע לו בקבלת השתלה ולמעשה, בכך להציל את חייו.

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

ת"ע 33570-03-21 ק' ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז דרום ואח'
ת"ע 56390-02-21
ת"ע 21671-01-22
ת"ע 56147-02-21
תמ"ש 21663-01-23

- 1 56. המנוח כאמור, הופנה לביצוע השתלה ביום 19/06/2017. באופן תמוה, מכל הפעולות שבעולם
2 ועל אף שהיתה צוואה בתוקף באותה העת (הצוואה השנייה, בה לראשונה הדיר ארבעה
3 מילדיו) שבועיים וחצי לאחר ההפנייה להשתלה, מיהר דווקא לראשונה לערוך צוואה בה
4 החלה המשיבה לקבל חלקים מעיזבונו. מדובר בסמיכות זמנים תמוהה ולא סבירה ולא
5 מצאתי כל סיבה מדוע בחר המנוח לעשות צוואה נוספת באותה העת. משכך, אין לי אלא
6 להניח כי דווקא העובדה שהתבררה לו זמן קצר קודם לכן, לפיה המשיבה הבטיחה לו שתדאג
7 לו להשתלת כליה, שנקבע כי נזקק לה כשבועיים וחצי קודם, ובכך לכאורה תציל חייו, היא
8 שגרמה לו לערוך הצוואה ולא רצונו החופשי.
- 9
- 10 57. זאת ועוד, כאמור לעיל, החל מהצוואה השלישית, החל המנוח להוריש חלקים מעיזבונו
11 למשיבה. ההגיון מחייה כי בני זוג הרואים גורלם קשור אחד בשני יורישו אחד לשני. על אף
12 האמור, לא התרשמתי שהיתה הדדיות בעריכת הצוואות ובמיוחד כאשר נטען כי עסקינן בבני
13 זוג.
- 14
- 15 58. בעניין זה אציין כי המשיבה העידה בפניי שלא הורשה דבר למנוח בצוואתה לו היתה נפטרת
16 לפניו (ראו עמוד 51 לפרוטוקול מיום 19/12/2022). אף מטעם זה איני מוצאת כל היגיון
17 לעריכת הצוואה השלישית ואלו שאחריה, מייד לאחר שהתברר הצורך בקבלת השתלת כליה.
- 18
- 19 59. עובדה זו ומתן חלקים שגדלו מצוואה לצוואה, מעיזבונו של המנוח, על ידיו למשיבה במסגרת
20 צוואותיו שנעשו בתכיפות, מחזקת עמדתי כי הצוואות בהן הוענקו למשיבה עוד ועוד חלקים
21 מעיזבונו המנוח, לא נעשו על רקע התהדקות הקשר בין הצדדים ודאגה משותפת האחד לעתידו
22 של השני מתוך רצון לקשור חייהם המשותפים. להתרשמותי המדובר בשלוש צוואות שנעשו
23 בפרק זמן קצר של אחד עשר חודשים, על רקע ההחמרה במצבו הרפואי של המנוח והזדקקותו
24 להשתלת כליה, מתוך לחץ ואונס מצידה של המשיבה שהיתה הדומיננטית בעריכת הצוואות.
- 25
- 26 התרשמתי אם כן כי הצוואות נעשו מתוך רצונו הנואש של המנוח בהשתלת כליה שעה שחפץ
27 בחיים על רקע מחלת הכליות הסופנית שפקדה אותו וההחמרה במצבו הבריאותי והציפייה
28 שהמשיבה היא היחידה שתדאג לכך.
- 29
- 30 60. זאת ועוד, כאמור לעיל, איני מוצאת כל הגיון שבשעה שהיתה למנוח צוואה קודמת ושבועיים
31 וחצי לאחר שזקק להשתלה וכחודש וחצי לאחר עריכת צוואה קודמת, הדבר שהיה לו הכי
32 חשוב, היה דווקא לעשות צוואה נוספת ולאחר עוד שלושה וחצי חודשים עוד אחת וכעבור

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

ת"ע 33570-03-21 ק' ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז דרום ואח'

ת"ע 56390-02-21

ת"ע 21671-01-22

ת"ע 56147-02-21

תמ"ש 21663-01-23

- 1 שבעה חודשים עוד אחת כשבכל הצוואות המוטיב המרכזי הוא הגדלת חלקה של המשיבה
2 בעיזבונו על רקע הרצון בביצוע השתלה.
3
4 כאמור בספרו של ש. שוחט, עמוד 229 :
5
6 'מה שהמחוקק ביקש למנוע באמצעות סעיף 30 (א) לחוק הירושה הוא מתן תוקף לצוואה
7 שלא נערכה מרצונו החופשי של המצווה ועל פי החלטתו העצמאית, אלא נערכה על פי
8 תכתיבו של אחר וזאת בעקבות אונס או איום או השפעה בלתי הוגנת... גם אם נתכוון זה
9 לטובתו של המצווה כאשר כפה עליו את דעתו, באמצעות האונס או האיום, והביא לכך
10 שהמצווה יוריש את רכושו לשם מטרה שיכולה להיות ראויה כשלעצמה... אין במצב דברים
11 כאמור כדי להכשיר את המעשה, והצוואה תבוטל".
12
13 61. דברים אלו נכונים אף ביתר שאת ביחס לצוואות שבפניי. התרשמתי כי מדובר בצוואות שלא
14 נעשו על פי רצונו של המנוח וכל מטרתן היתה לרצות את המשיבה על מנת שתסייע לו לקבל
15 את השתלת הכליה בה חפץ כל כך. מצבו של המנוח החמיר כעולה מהמסמכים הרפואיים,
16 הוא לא היה עצמאי, נזקק לסיוע, תקופה מסויימת גם לא יכול היה לנהוג, נזקק בסיוע בחייו
17 היומיומיים כעולה מהתיעוד הרפואי.
18
19 62. בנסיבות אלו, מכלול הראיות לרבות העובדה שהמשיבה היתה נוכחת כל הזמן במשרדו של
20 עו"ד ע' בעת שערך את הצוואות, הביאה והחזירה המנוח בעת שערך צוואתו, ההחמרה
21 במצבו הרפואי, מובילים אותי למסקנה שהמשיבה ניצלה את חששו של המנוח שלא יהיה מי
22 שיסייע לו בקבלת השתלה והובילה אותו למסקנה שהיא היחידה שיכולה לעשות כן
23 ובתמורה, עליו ליתן לה חלק מעיזבונו. לכן, המדובר בצוואות שלא נעשו מתוך רצונו החופשי
24 של המנוח, אלא בעקבות אונס והשפעה בלתי הוגנת עליו ובמיוחד בשעה שהיה תלוי בה
25 ומסוכסך עם ילדיו הבגירים.
26
27 63. זאת ועוד, הגם שהמנוח היה כשיר לערוך צוואות, הגעתי לכלל מסקנה כי מעורבותה של
28 המשיבה בכל חייו, בעיקר על רקע היעדר קשר עם ילדיו הבגירים בשנים 2017-2018, הובילו
29 לתלות יסודית ומקיפה בה. הוא נעזר במשיבה רבות לאור מצבו הרפואי שהתדרדר והרצון
30 בהשתלה ומצבו זה, הביא אותו לכך שחש שחייו תלויים במשיבה עד לשלילת רצונו החופשי.
31
32 64. כך גם מצאתי כי יש מקום להחיל הלכת החוטים השזורים. בעניין זה נתתי דעתי למצבו
33 הרפואי של המנוח והחמרתו, תלותו של המנוח במשיבה שהאמין שהיא היחידה שתציל את

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

ת"ע 33570-03-21 ק' ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז דרום ואח'
ת"ע 56390-02-21
ת"ע 21671-01-22
ת"ע 56147-02-21
תמ"ש 21663-01-23

1 חייו בכך שתדאג לו להשתלת כליה, הנתק עם ילדיו הבגירים, תכיפות הצוואות שנערכו
2 בפרקי זמן קצרים ועליית חלקה של המשיבה בעזבונו בכל אחת מהן לצד ההחמרה במצבו
3 הרפואי והדומיננטיות של המשיבה בעריכת הצוואות כעולה מעדותו של עו"ד עי. כל אלו יחד,
4 מובלים אותי לקבוע כי יש להחיל גם את הילכת החוטמים השזורים אף ביחס לשלוש צוואות
5 אלו ולקבוע כי אף אם אין בכל נסיבה ונסיבה בפני עצמה לקבוע כי היתה השפעה בלתי הוגנת
6 על המנוח מצד המשיבה בעת עריכת הצוואה שעה שלא הוכחה מעורבות אקטיבית בעריכת
7 צוואות אלו, הרי שמכלול הנסיבות, מצדיק קביעה שכזו.

8
9 אשר על כן, אני מורה על ביטולן של צוואות המנוח מיום 09/07/2017; 26/10/2017 ו-
10 07/06/2018 מחמת אונס, השפעה בלתי הוגנת ולאור הילכת ה'חוטמים השזורים'.

65. הצוואה מיום 23/05/2017

11
12
13
14 המדובר בצוואה שנערכה במהלך התקופה בה המנוח היה בהליכים משפטיים בינו לבין הבן
15 כשברקע, תמיכתן של הבנות הבגירות בבן והתנערותן מהמנוח.

16
17 בצוואה זו לראשונה, בחר המנוח להדיר את המתנגדים 1-2 ו- 4-5 באומרו כי יהיו זכאים
18 לקבל 1 ₪ מהעזבונו וזאת בשל התנהגותם המזלזלת כלפיו.

19
20 הבדל נוסף בין צוואה זו לצוואה קודמת מיום 25/08/2016, אותה מבקשים המתנגדים לקיים
21 הוא גובה ההלוואה שקבע המנוח בצוואה שיש להשיב למשיבה. בצוואה הראשונה מיום
22 25/08/2016 הועמד גובה ההלוואה על סך של 130,000 ₪ ובצוואה השנייה מיום 23/05/2017
23 הועמדה ההלוואה על גובה של 325,000 ₪.

24
25 66. מהנספחים שהוצגו על ידי המשיבה עולה כי פרט לחובות קודמים, הוכח כי במסגרת הסכם
26 פשרה בין חברת פלדורית למנוח מיום 18/06/2017 התחייבה המשיבה להעביר לחברה, כצד
27 ג' לחוב, סך של 50,000 ₪, הסכום הועבר ביום 19/06/2017; חוב נוסף של המנוח שולם על
28 ידי המשיבה ביום 19/01/2017 בסך של 46,000 ₪.

29
30 משכך, עלה בידי המשיבה להוכיח כי ממועד עריכת הצוואה הראשונה ביום 25/08/2016 ועד
31 ליום עריכת הצוואה השנייה, העבירה לטובת כיסוי חובותיו של המנוח לכל הפחות, כמאה
32 אלף ₪.

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

ת"ע 33570-03-21 ק' ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז דרום ואח'
ת"ע 56390-02-21
ת"ע 21671-01-22
ת"ע 56147-02-21
תמ"ש 21663-01-23

- 1 אשר על כן, אני מוצאת היגיון רב בכך שהמנוח בחר להגדיל את החלק לו זכאית המשיבה
2 בצוואתו זו בגין ההלוואות שנתנה לו.
3
4 זאת ועוד, אני מוצאת היגיון רב ברצון המנוח בצוואתו השנייה ואילך, להדיר חלק מילדיו,
5 המתנגדים עצמם הודו כי בסכסוך בין המנוח לבנו, המתנגד, בחרו בצד של הבן. המתנגדים
6 גם סרבו להכיר בבתו הקטינה של המנוח ונמנעו מלהיות איתה בקשר. כך גם יש לזכור
7 שהסכסוך המשפטי בין המנוח לבנו החל בעת שהבן הגיש כנגדו בקשה לצו הרחקה ביום
8 30/03/2017 ופחות מחודשיים לאחר מכן.
9
10 67. כך גם התברר כי הצוואה השנייה מיום 23/05/2017, נערכה בו ביום שהגיש המנוח תביעה
11 כנגד בנו במסגרת תיק 52998-05-17 לאחר שטען כי בנו הפר ההסכם להעברת עסקו של המנוח
12 על שמו, שעה שלא שילם לו על פי ההסכם ולא פרע חובות העסק.
13
14 68. על כך גם העידה אמה של הבת הקטינה, המשיבה 2 בעדותה כי:
15
16 **"ש. המנוח שיתף אותך במערכת היחסים שלו עם הילדים?**
17 **ת. כן, הילדים לא רצו לקבל את ד' וכעסו עליו מאוד לא יודעת למה כי הוא היה גרוש והיתה**
18 **התקופה שלא רצו לדבר איתו על זה. כעסו עליו. שמעתי ממנו עצמו שהוא בכה לי כמה**
19 **פעמים ואמר לי שהבן שלו עשק אותו ובזבז לו את הסחורה".**
20 **עמוד 58 לפרוטוקול מיום 31/01/2023, שורות 24-27.**
21
22 גם המתנגדים בעדותם הודו שהיו מסוכסכים עם המנוח בשנים 2017-2018 בעת שהיה
23 מסוכסך עם המתנגד 2 וניהל הליכים משפטיים כנגדו. אומנם המתנגדים בוחרים להאשים
24 המשיבה בנתק, אלא שכאמור לעיל, לא הוכח כי כך הם פני הדברים ונראה כי המקור לסכסוך
25 היו כאמור לעיל, המחלוקות העיסקיות בין המנוח לבנו המתנגד 2 ועל רקע ההליכים
26 המשפטיים שהתנהלו ביניהם.
27
28 69. אם כן, המתנגדים אף לא הצליחו לנמק מדוע יש להעדיף את הצוואה הראשונה דווקא מיום
29 25/08/2016 על פני הצוואה מיום 23/05/2017 שעה ששתיהן נערכו שתיהן על ידי אותו עורך
30 דין ובפני אותה עדה שלא ביקשו לזמנה.
31

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

ת"ע 33570-03-21 ק' ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז דרום ואח'
ת"ע 56390-02-21
ת"ע 21671-01-22
ת"ע 56147-02-21
תמ"ש 21663-01-23

- 1 לא הוכחה מעורבות חריגה של המשיבה בצוואה השנייה דווקא, הגם שהתרשמתי כי היא זו
2 שהביאה המנוח לעו"ד ע' לערוך צוואותיו ואף בסיכומיהם של המתנגדים לא מצאתי כל עילה
3 להעדיף הצוואה הראשונה על פני צוואה זו.
4
5 70. כך גם לא הוכחו נסיבות חריגות בכל הנוגע לעריכת הצוואה השנייה. המדובר בצוואה
6 שנערכה בטרם הובהר שהמנוח נזקק להשתלה ובטרם המנוח החל להעביר בכל צוואה
7 אחוזים מעיזבונו למשיבה. כך גם ממסמך רפואי שצורף לתביעה כנגד הבן, מיום 14/05/2017,
8 עולה כי המנוח היה באותה העת צלול ועצמאי ולא הוצגו בפניי ראיות לפיהן באותה העת,
9 היה מיועד להשתלת כליה.
10
11 71. בנסיבות אלו, מצאתי מקום לקבוע כי הצוואה השנייה בת תוקף. לא הוכח שהמנוח היה
12 ישיש מוחלש' בצוואה השנייה דווקא. כך גם לא מצאתי כי קיימת הצדקה להחיל את הלכת
13 'החוטים השזורים' וכי דווקא בצוואה זו פעלה המשיבה בצורה מניפולטיבית כטענתם ולא
14 דווקא בצוואה הראשונה. אכן כבר באותה העת המנוח היה חולה וחלש והמתנגדים הפנו בין
15 היתר למספר מסמכים רפואיים לפני 07/06/2018 אלא שאין לשכוח כי הוגשה לתיק תעודת
16 הערכה גריאטרית מיום 07/02/2020 שנערכה לאחר מועד עריכת הצוואה, 07/06/2018
17 ומשכך, לא מצאתי מקום להידרש גם לטענות המשיבה בפני הביטוח הלאומי לפיהן המנוח
18 מבולבל.
19
20 זאת ועוד, עיקר המסמכים הרפואיים אליהם הפנו המתנגדים בסיכומיהם מתייחסים
21 למועדים לאחר עריכת הצוואה השנייה. בין היתר הפנו למסמכים רפואיים מיום
22 02/07/2018; 05/07/2020; 30/12/2019 ועוד. משכך, איני נדרשת להם לצורך זה.
23
24 72. בנסיבות אלו, לא מצאתי כי נפל כל פגם בצוואה השנייה המצדיק פסילתה ואני קובעת
25 שהצוואה השנייה מיום 23/05/2017 היא בת תוקף והיא מהווה את רצונו העצמאי האחרון
26 של המנוח ללא אונס והשפעה בלתי הוגנת ושעה שנערה במקביל להגשת תביעת המנוח נגד
27 בנו ולאחר שבנותיו הבגירות צידדו בבן.
28
29 73. התביעה לביטול הסכמי ההלוואה מיום 22/03/2018 ומיום 20/04/2020 וההסכם לחיים
30 משותפים מיום 20/04/2020
31
32 כאמור לעיל, עותרים המתנגדים 1-5 להורות בין היתר על ביטולו של הסכם ההלוואה שנערך
33 בפני עו"ד ע' ביום 22/03/2018 והסכם ההלוואה שנערך בפני עו"ד ג' ביום 20/04/2020.

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

ת"ע 33570-03-21 ק' ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז דרום ואח'

ת"ע 56390-02-21

ת"ע 21671-01-22

ת"ע 56147-02-21

תמ"ש 21663-01-23

1 לטענתם, יש להורות על ביטול ההסכמים מאחר וההסכם מיום 22/03/2018 נערך בתקופה
2 שהמנוח לא היה בקשר עם ילדיו בשל מעשיה של המשיבה, נמצא תחת לחץ עצום וטלטה
3 נפשית.

4
5 ביחס להסכם מיום 20/04/2020 טענו המתנגדים כי בצוואתו הראשונה של המנוח מיום
6 25/08/2016 ובטרם הצליחה המשיבה לגרום לנתק בין המנוח לילדיו עמד החוב למשיבה על
7 סך של 130,000 ₪. בהסכם מיום 22/03/2018 צמח לסך של 400,000 ₪. בצוואה מיום
8 07/06/2018 לסך של 400,000 ₪ בצירוף הפרשי הצמדה ובהסכם ההלוואה ובהסכם מיום
9 20/04/2020 הועמד החוב על סך של 450,000 ₪ בצירוף ריבית שנתית של 4% והפרשי הצמדה
10 מיום 15/03/2018.

11
12 בנסיבות אלו, טענו המתנגדים כי מדובר בהסכמים חד צדדיים וברור שאדם בר דעת, רציונלי
13 ומיושב בדעתו, שאינו תחת השפעה בלתי הוגנת, לחץ ועושה, לא היה חותם עליהם.
14 אין גמירות דעת אלא עושה וכפייה ומשכך, יש לבטל ההסכמים.
15 בסיכומיהם הוסיפו וטענו כי המשיבה פעלה בצורה מניפולטיבית, השפיעה על המנוח השפעה
16 בלתי הוגנת שהיה במצוקה קשה לאור מצבו הרפואי הקשה והיא למעשה סחטה אותו על
17 רקע העזרה שלה.

75. ההסכם מיום 22/03/2018

18
19
20
21 כאמור לעיל, טענו המתנגדים שבעת עריכת ההסכם, המנוח לא היה בקשר עם ילדיו הבגירים,
22 המתנגדים. לטענתם, באותה שנה שינה את צוואתו שלוש פעמים באופן שיש בו בכדי להעיד
23 על היעדר גמירות דעת ובהיעדר חוב אמיתי כלפי הנתבעת. כן טענו המתנגדים כי בצוואה
24 מיום 25/08/2016 חובו של המנוח כלפי המשיבה עמד על 130,000 ₪ ואילו בהסכם מיום
25 22/03/2018 זינק החוב לסך של 400,000 ₪.

26
27 מנגד, טענה המשיבה כי המנוח היה איש עצמאי, צלול וחרוץ מאד שעבד עד 30/08/2016 עם
28 בנו, אז הסתכסכו לאחר שהבן גזל מהאב המנוח עבודות. לטענתה, כבר ב- 16/05/2013 המנוח
29 ביקש ממנה הלוואה והיא שהאמינה במנוח, נטלה הלוואה של 50,000 ₪ מחשבון הבנק שלה
30 והעבירה לו. בהמשך, כשביטלו למנוח את חשבון הבנק והוא היה ללא כרטיס אשראי או
31 צ'קים, היא נטלה על עצמה את כל ההוצאות ורק כאשר הסכום הגיע ל- 100,000 ₪, ביקשה
32 להסדיר רישום ההוצאות באופן מקצועי ומסודר וכך היה. לפיכך, רשמו ביום 31/03/2015
33 הסכם הלוואה ראשון אצל עו"ד ע' על סך 100,000 ₪ (נספח 6 לכתב ההגנה).

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

ת"ע 33570-03-21 ק' ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז דרום ואח'
ת"ע 56390-02-21
ת"ע 21671-01-22
ת"ע 56147-02-21
תמ"ש 21663-01-23

1 בהמשך, טענה כי העבירה למנוח כספים נוספים שצוינו בצוואותיו. כך בצוואה מיום
2 25/08/2016 נרשם כי יש לשלם לה סך של 130,000 ₪ ובצוואה מיום 23/05/2017 נרשם כי
3 סכום החוב כלפיה עומד על סך של 325,000 ₪. היא שלמה את חובות המנוח בתקופת הסכסוך
4 עם בנו, שעה שהבן, המתנגד 2, לא קיים את הוראות ההסכם בינו לבין אביו ומשכך, נאלץ
5 המנוח לשלם כל חובות העסק, בעזרתה. רק כשהגיע סכום החוב של המנוח כלפיה לסך של
6 420,000 ₪, נחתם הסכם הלוואה שני אצל עו"ד עי. זאת ועוד, בפני עורך הדין, הוצג מסמך
7 רפואי מיום 27/06/2017 ולפיו, המנוח כשיר לקבל החלטות כשהוא נמצא בהכרה מלאה
8 ובדעה צלולה בזמן ובמקום וכשיר לבצע כל פעולה משפטית שהיא.
9
10 המשיבה אף צרפה אסמכתאות מהן ניתן ללמוד מה היו חלק מחובות המנוח ששילמה. כך
11 הציגה בנספח 10 טבלה ממנה עולה כי שילמה עבור המנוח בשנים 2012-2017 תשלומי פלפון,
12 הוט, כביש 6, דוחו"ת חנייה, בזק, אינטרנט, קופת חולים, חשמל, גז, מים, ביטוח, צ'קים
13 ועוד.
14
15 כך הציגה חשבונית ששולמה עבור המנוח באשראי על ידה ליובלים אשדוד על שנת 2017 בסך
16 של 4,329 ₪ עבור שנים 2011-2017; העברה של 2,000 דולר ובסך 7,467 ₪ מיום 06/02/2014;
17 תשלום משכנתא בסך 8,200 ₪ מיום 16/11/2016; תשלום משכנתא בסך 4,200 ₪ מיום
18 01/11/2017; אסמכתא על סגירת תיק הוצל"פ על שם המנוח, אשר החוב בו עמד על סך של
19 6,258.8 ₪ מיום 29/09/2016; קבלה על תשלום 15,000 ₪ לס.ג.ר.א.מ בע"מ מיום
20 29/07/2019; הלוואה על סך של 50,000 ₪ מיום 16/05/2013 אשר נטלה המשיבה ביום
21 16/05/2013 והעבירה למנוח סכום זה ביום 18/05/2013; הסכם פשרה בין חברת פלדורית
22 למנוח מיום 18/06/2017 ולפיו מתחייבת המשיבה להעביר לחברה, כצד ג' לחוב, סך של
23 50,000 ₪, הסכום הועבר ביום 19/06/2017; חוב נוסף של המנוח שולם על ידי המשיבה ביום
24 19/01/2017 בסך של 46,000 ₪ ועוד.
25
26 סך הכל עלה בידי המשיבה להוכיח שהעבירה למנוח ושלמה חובותיו לצדדי ג בסך של כ-
27 200,000 ש"ח. המדובר בחובות שתחילתם בשנת 2013.
28
29 76. כאמור לעיל, המתנגדים טענו מספר טענות כנגד ההסכם, בין היתר טענו שנחתם בהיעדר
30 גמירות דעת. נטל ההוכחה להוכיח הטענה, מוטל על המתנגדים שעה שמדובר בהסכם שנחתם
31 על ידי אביהם עם המשיבה, המדובר בנטל מוגבר.
32

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

ת"ע 33570-03-21 ק' ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז דרום ואח'

ת"ע 56390-02-21

ת"ע 21671-01-22

ת"ע 56147-02-21

תמ"ש 21663-01-23

1 תנאי הכרחי לכריתת הסכם, ובלעדיו אין, הוא הסכמת הצדדים אשר נבחנת על ידי קיומה
2 האובייקטיבי של גמירת דעתם להתקשר בחוזה בהתאם להוראות סעיפים 2 ו- 5 לחוק
3 החוזים [חלק כללי] תשל"ג-1973 (להלן: "חוק החוזים"). גמירת הדעת נבחנת על פי מבחן
4 אובייקטיבי, קרי על פי אמות מידה חיצוניות. נסיבות העניין, התנהגות הצדדים, דברים
5 שנאמרו לפני כריתת החוזה ולאחריה; תוכן החוזה עצמו, הם הנתונים שעל פיהם יקבע בית
6 המשפט את קיומה או העדרה של גמירת דעת (ראו ע"א 158/77 רבינאי נ' שקד, פ"ד לג(2)
7 (287, 281

8
9 בעניין הנדון, טוענים המתנגדים כי יש לבטל ההסכם מיום 22/03/2018 ולפעול לפי ההסכם
10 הוראות הצוואה מיום 25/08/2016 שם הועמד חובו של המנוח למשיבה על סך של 130,000
11 ₪ ללא הפרשי הצמדה או ריבית.

12
13 אם כן, המתנגדים בעצמם, חרף טענותיהם, מודים בכך כי האב המנוח היה חייב למשיבה
14 130,000 ₪ נכון לשנת 2016. עם זאת, אין לשכוח כי השנים שלאחר מכן, שנים 2017-2018
15 היו שנים בהן המתנגדים בחרו את צדו של המתנגד 2, הם לא היו בקשר טוב עם אביהם,
16 התנערו ממנו ולא הוכח כי מי מהם נשא או סייע לו בתשלום חובותיו. הוכח כי לכל הפחות
17 באותן שנים לאב המנוח היו חובות גבוהים ולכל הפחות הוצגו בפניי אסמכתאות לפיהן
18 במהלך אותן שנים, המשיבה נשאה בחובות של כ- 100,000 ₪.

19
20 אומר כבר עתה כי טענת המתנגדים לפיה המשיבה היא שניצלה את התמכרותו של המנוח
21 להימורים והשתמשה בה לטובתה האישית כאשר לקחה אותו על אף מצבו הרפואי לחו"ל,
22 כדי להגדיל תלות ולגרוף הכספים לכיסה, לא הוכחה ואין בעובדה שהמנוח היה מנותק
23 מילדיו בכדי להצביע על היעדר גמירות דעת מצידו לערוך ההסכם.

24
25 בנוסף, יש לזכור שבעת שהמנוח ערך את הסכם ההלוואה מיום 22/03/2018 הוא היה מיוצג
26 על ידי עו"ד מטעמו, שייצג אותו בלבד בהסכם, הכיר אותו היטב ובאותה עת, לא התרשם כי
27 הופעל לחץ כלשהו על המנוח. ויוזכר, רק כאשר התרשם עו"ד ע' כי ההסכמים אותם מבקש
28 המנוח לערך, אינם משקפים את רצונו וזאת בזמן אמת, החליט שלא לייצגו עוד.

29
30 עם זאת וכפי שציינתי קודם, גם עו"ד ע' לא היה שלם כי אכן מדובר ברצון המנוח.

31
32 בעניין זה העיד כי:

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

ת"ע 33570-03-21 ק' ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז דרום ואח'

ת"ע 56390-02-21

ת"ע 21671-01-22

ת"ע 56147-02-21

תמ"ש 21663-01-23

1 "גם בהסכם הראשון הסתכלתי עליו בצורה לא בעין שלמה, אבל אמרתי בוא נראה לאיזה
2 כיוון זה יזרום, כי היה ביניהם דין ודברים...אמרתי לו לא נראה לי הגיוני שאתה כל הזמן
3 משנה ואז הוא אמר לי אני תלוי בה, היא לוקחת אותי לרופאים והיא נמצאת איתי כל הזמן
4 ואין מי שיעשה את זה במקומה..."

5
6 (עמוד 42 לפרוטוקול, שורות 21-25)

7
8 כזכור, המשיבה היא היחידה שטיפלה באותה העת במנוח, המנוח נדרש לעבור השתלת כליה
9 והופנה ביום 19/06/2017 לעבור השתלה כאשר ברקע, המשיבה היא היחידה שטפלה בו
10 ובקשה להבטיח את חובותיו כלפיה.

11
12 זאת ועוד, עיון בהסכם ההלוואה שנערך ביום 31/03/2015 אצל עו"ד ע' (נספח 6 לכתב ההגנה)
13 בין המנוח למשיבה, מלמד כי סכום החוב הועמד באותה העת על סך של 100,000 ₪ בצירוף
14 הפרשי הצמדה וריבית שנתית בשיעור של 4% ובהסכם מיום 22/03/2018, הועמד סכום החוב
15 על סך של 420,000 ₪ כאשר הוא נושא הפרשי הצמדה למדד מיום 15/03/2018.

16
17 המתנגדים כאמור, לא ביקשו לבטל את ההסכם מיום 31/03/2015. המשיבה טענה שנתנה
18 למנוח סכומים גבוהים לטובת כיסוי חובותיו ואף לאחר שזקק להשתלה, נתנה כספים
19 לטובת ההשתלה. אומנם הוכח כי המשיבה נתנה 26,000 יורו ככל הנראה בפברואר 2020,
20 אלא שסכום זה שולם כשנתיים לאחר עריכת ההסכם מיום 22/03/2018.

21
22 משכך, לא ברור לי כיצד גדל החוב של המנוח למשיבה תוך שלוש שנים בסך של כ- 320,000
23 ₪ כלפיה כאשר עלה בידה להציג אסמכתאות על תשלומים של כ- 200,000 ₪ בלבד.

24
25 כך גם אין לשכוח שהמשיבה סרבה להציג את תדפיסי חשבון הבנק שלה בעת הרלוונטית
26 וטענה שיש להסתפק באסמכתאות להעברות כספים מחשבונה לאור הפגיעה בפרטיותה.

27
28 איני מקבלת הטענה. נראה כי בנקל יכלה המשיבה להציג העברות כלל הכספים אותם נתנה
29 למנוח לו היתה מציגה חשבונות הבנק ולא מסתפקת באסמכתאות להעברות. משלא עשתה
30 כן, עובדה זו פועלת לחובתה ונראה כי היה למשיבה מה להסתיר בחשבונות הבנק שלה וזאת
31 בהתאם לחזקה לפיה צד לא יימנע מלצרף ראייה רלוונטית ומשלא עשה כן, חזקה שיש בה
32 בכדי להזיק לו ויש בעובדה זו בכדי לתמוך בטענת הילדים כי מדובר בסכומים שנופחו נוכח
33 מצבו של המנוח באותה העת.

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

ת"ע 33570-03-21 ק' ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז דרום ואח'
ת"ע 56390-02-21
ת"ע 21671-01-22
ת"ע 56147-02-21
תמ"ש 21663-01-23

77. בנסיבות אלו ולאור עדותו הקוהרנטית של עו"ד ע' (הגם שזו התייחסה להסכם הממון שנערך מאוחר יותר, הרי שיש בה בכדי להשליך על רצונו קודם לכן ולכך התייחסתי בעניין צוואותיו. הערה שלי- ע.ג.), מצאתי כי המנוח היה נעדר גמירות דעת בעת שנערך הסכם ההלוואה מיום 22/03/2018. אין לשכוח כי כבר נקבע ביחס לשלוש צוואות המנוח שהמשיבה השפיעה על המנוח השפעה בלתי הוגנת שמגיעה אף לכדי אונס. בנסיבות אלו ושעה שהתרשמתי כי נשלל רצונו החופשי של המנוח בעת הרלוונטית כפי שציינתי ביחס לצוואות, לא מצאתי מקום להידרש לכך פעם נוספת ואני קובעת ששעה שנשלל רצונו החופשי של המנוח, די בכך בכדי לקבוע כי היה חסר גמירות דעת בעת עריכת הסכם ההלוואה וטענה זו הוכחה די הצורך.
78. עוד טענו המתנגדים לכפייה ועושק. הוראות סעיף 18 לחוק החוזים (חלק כללי), התשל"ג-1973 קובעות כי:
- "מי שהתקשר עקב ניצול שניצל הצד השני או אחר מטעמו את מצוקת המתקשר, חולשתו השכלית או הגופנית או חוסר נסיונו ותנאי החוזה גרועים במידה בלתי סבירה מן המקובל, רשאי לבטל את החוזה".**
- בפסיקה נקבע כי המצוקה, החולשה השכלית או הגופנית וחוסר הניסיון חייבים **"להיות כבדי משקל, ועל בית המשפט להשתכנע, שפעלו את פעולתם על העשוק והסיטו את שיקול דעתו סטיה של ממש מנתיבו הנכון"** (ע"א 403/80 סאסי נ' קיקאון פ"ד לו(1) 762, 767 (1981)).
- בעניין הנדון, הוכח כי המשיבה נתנה למנוח כ- 200,000 ₪ לפני עריכת ההסכם. מנגד, הגם שטענת המתנגדים לפיה המנוח הוא זה שתמך במשיבה, לא נתמכה בראיות פוזיטיביות, בפועל וכפי שציינתי לעיל, המשיבה היא שמנעה זאת שעה שסרבה להציג את תדפיס חשבון הבנק שלה בעת הרלוונטית בטענת לפרטיותה. זאת ועוד, אף מעדותו של עו"ד ע' ניתן ללמוד כי בחלק מהתקופה דווקא המנוח הוא שתמך במשיבה באומרו:
- "המשיבה נסעה עם המנוח הרבה פעמים לחו"ל המנוח פינק אותה על ימין ועל שמאל, הוא סיפר לי, הוא היה משחק בקזינו והרוויח כספים, הוא הרוויח 100,000 דולר וחגגו לו, יש לו שטר, הוא סיפר לי שהוא נתן לה כספים מהרווחה הזו. הוא לקח אותה לטיול למרוקו וגם שם חגגו ופינק אותה"**
- (עמוד 43 לפרוטוקול מיום 31/01/2023, שורות 25-28).
- עובדה זו אינה מתיישבת עם גובה חובותיו הנטענים של המנוח כלפי המשיבה.

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

ת"ע 33570-03-21 ק' ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז דרום ואח'

ת"ע 56390-02-21

ת"ע 21671-01-22

ת"ע 56147-02-21

תמ"ש 21663-01-23

1 אם כן, השתכנעתי כי בנסיבות הקיימות לאור מצבו הרפואי של המנוח שהלך והחמיר עד
2 שנזקק להשתלה אשר האמין כי רק המשיבה תסייע לו ושעה שסכום החוב על פי הסכם
3 ההלוואה הגיע לסכום של למעלה מ-400,000 ₪ ללא די תימוכין, אין לי אלא לקבוע שמדובר
4 בהסכם שנערך תוך ניצול מצוקת המנוח, חולשתו הגופנית ותנאי ההסכם גרועים מן המקובל
5 ושעה שמדובר בהסכם בו נעשק המנוח, ניתן להורות על ביטולו.

6
7 זאת ועוד, כך גם בנוגע לטענת הכפייה. כאמור בהוראות סעיף 17 (א) לחוק החוזים "מי
8 שהתקשר בחוזה עקב כפייה שכפה עליו הצד השני או אחר מטעמו, בכוח או באיום, רשאי
9 לבטל את החוזה".

10
11 הנימוקים בגינם ביטלתי צוואות המנוח שלוש עד חמש רלוונטים אף ביחס לטענה זו, נוכח
12 מצבו הרפואי של המנוח שכל חפצו היה בקבלת השתלת כליה בסיועה של המשיבה וכך גם
13 ביחס לטענת ההשפעה הבלתי הוגנת ואין מקום לפרטם פעם נוספת.

14
15 אשר על כן, אני קובעת כי ההסכם מיום 22/03/2018 בטל מחמת היעדר גמירות דעת מצד
16 המנוח ובגין כפייה, עושק והשפעה בלתי הוגנת.

17
18 **79. התביעה לביטול הסכם ההלוואה מיום 20/04/2020 והסכם לחיים משותפים מיום**

19 **20/04/2020 שאושר על ידי ביום 06/05/2020**

20
21 כאמור לעיל, עותרים המתנגדים לבטל אף את ההסכמים הללו מחמת כפייה ועושק ומחמת
22 השפעה בלתי הוגנת.

23
24 אומר כבר עתה, כי מסקנתי לעיל ביחס להסכם מיום 22/03/2018 זהה גם ביחס להסכמים
25 הללו.

26
27 בעניין זה, מצאתי כאמור לעיל, להעדיף את עמדתו של עו"ד ע' אשר לאחר שהתרשם כי הסכם
28 הממון אותו ביקשו הצדדים לערוך אינו משקף את רצונו של המנוח לאחר ששוחח עמו
29 ביחידות וכי לא קיימת גמירות דעת בנוגע להסכם זה.

30
31 בעניין זה העיד עו"ד ע':

32

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

ת"ע 33570-03-21 ק' ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז דרום ואח'
ת"ע 56390-02-21
ת"ע 21671-01-22
ת"ע 56147-02-21
תמ"ש 21663-01-23

1 "כשהיא באה עם הנתונים שלה בכתב יד בהסכם הממון, בשלב הראשון ערכתי טיוטא, לא
2 יודע לומר אם הייתי שלם עם הטיוטא הראשונה אבל זרמתי וכשהיא באה אליי עם הטיוטה
3 השנייה וראיתי שלא נוח אז החלטתי לעצור.
4 בצוואת הראשונות היה נראה לי שהם ביטאו את רצונו, כשהגיע הסכם הממון וראיתי שזה
5 לא משקף את רצונו והוא אמר לי, אבל אין לו ברירה".

6
7 (עמוד 49 לפרוטוקול מיום 31/01/2023, שורות 11-16).

8
9 כן העיד כי כחודשיים שלושה לאחר עריכת הצוואה החמישית שערך, הגיעו אליו המנוח
10 והמשיבה וביקשו שיערוך עבורם הסכם ממון

11
12 הנה כי כן, עו"ד ע' העיד כי התרשם בעצמו כי לאחר שערך את צוואתו החמישית של המנוח
13 וכשהוא והמשיבה הגיעו אליו עם הסכם הממון, התרשם שאין מדובר ברצון המנוח ואין
14 מדובר בגמירות דעתו לחתום על ההסכם. משכך, לא המשיך עוד לייצג המנוח.

15
16 בנסיבות אלו, פנו המנוח והמשיבה לעו"ד ג'.

17
18 אומנם עו"ד ג' אליו הגיעו המנוח והמשיבה העיד כי ביקש לוודא שהתרשם שהמנוח חתם על
19 ההסכמים לאחר תקופה ארוכה, במסגרת מספר מפגשים ולאחר שנועץ עם אחותו, אלא שאף
20 הוא ציין כי מדובר בהסכם שנערך בעת שריחפה סביב המנוח, סוגיית השתלת הכליה.

21
22 בעניין זה העיד עו"ד ג' כי:

23
24 "לשאלת בית המשפט מדוע מצאתי לנכון לצלם את הסכם הממון, אני משיב שהלך הרוח
25 היה לא פשוט, היה להם מאוד קשה להגיע להסכמות הללו, מכיוון שהיו המון אופציות
26 שהיו באוויר וההשתלה היתה באוויר, הוא היה צריך למכור את הדירה והוא חשש איפה
27 יגור, והיו הרבה תרחישים על הפרק. אני אמרתי שאני רוצה להבטיח לעצמי שהוא לא יבוא
28 אלי ויגיד לי שלא חתם"

29
30 (עמוד 64 לפרוטוקול, שורות 20-24).

31
32 אין מחלוקת שצילום עריכה של הסכם ממון דווקא הוא פעולה חריגה שאינה נהוגה בשגרה.
33 עו"ד ג' העיד שבחר לצלם עריכת ההסכם דווקא על מנת שהמנוח לא יגיד שלא חתם. משכך,

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

ת"ע 33570-03-21 ק' ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז דרום ואח'
ת"ע 56390-02-21
ת"ע 21671-01-22
ת"ע 56147-02-21
תמ"ש 21663-01-23

- 1 אני סבורה שאף אם לא ידע עו"ד ג' לשים האצבע על הנקודה הספציפית, הוא רצה לבטח
2 עצמו על מנת שהמנוח לא יבוא אליו בטענות שעה שנראה כי כלפי חוץ התרשם שמדובר ברצון
3 המנוח אולם בפועל, הבין כי אין מדובר ברצונו ובגמירות דעתו עד תום של המנוח.
4
5 בנסיבות אלו, לא התרשמתי כי אף ההסכמים הללו נחתמו בגמירות דעתו של המנוח.
6
7 80. זאת ועוד, אני סבורה שמדובר בהסכמים שנחתמו תחת כפייה ועושה שעה שהמשיבה ידעה
8 שכל רצונו של המנוח היה לעבור את השתלת הכליה ולזכות בחיים ובמיוחד כשהאמין שהיא
9 היחידה שעשויה לסייע לו בהשתלה.
10
11 81. אכן, המשיבה נקטה בפעולות לצורך ביצוע השתלת הכליה, דאגה לקחת את המנוח לבדיקות
12 אצל רופאים וככל הנראה אף ניסתה לגייס עבורו כספים. עם זאת, הוכח די הצורך שמצבו
13 הרפואי של המנוח לאחר עריכת הצוואה החמישית הלך והדרדר. כך נרשם במסמך רפואי
14 מיום 02/07/2018 כי המנוח עיוור חלקית וסיעודי (ראו בקשה 44). עוד נרשם במסמכים
15 רפואיים מיום 03/12/2019 כי המנוח נזקק לעזרה רבה עקב נפילות ומוגבלות ונראה שכל
16 שמצבו הרפואי הלך והדרדר, וציפה שהמשיבה תדאג לו יותר ויותר להשתלת כליה כאשר
17 ברקע הקשר המורכב עם ילדיו, גרמו למנוח להיות יותר ויותר תלוי במשיבה עד כדי השפעה
18 בלתי הוגנת.
19
20 82. משכך, אני קובעת שהן הסכם החיים המשותפים והן הסכם ההלוואה מיום 20/04/2020
21 נחתמו תוך שהמשיבה מנצלת את חולשתו הגופנית של המנוח אשר מצבו הגופני באותה שנה
22 הלך והדרדר ושכל רצונו היה בהשתלת כליה אשר קיווה המשיבה היא שתסייע לו ובהיעדר
23 גמירות דעת.
24
25 83. בכל הנוגע לתנאי ההסכמים, אני קובעת שביחס להסכם ההלוואה הרי שהסכום קפץ מסך
26 של 420,000 ₪ בהסכם מיום 22/03/2018, לסך של 450,000 ₪. זאת ועוד, בהסכם מיום
27 20/04/2018 נרשם שעל אף האמור בהסכם מיום 22/03/2018 (שם נרשם שהסכום יישא
28 הפרשי הצמדה בלבד כאשר מדד הבסיס יהיה מיום 15/03/2018) סכום ההלוואה יישא ריבית
29 שנתית של 4% ויישא הפרשי הצמדה למדד וזאת מיום 22/03/2018.
30 אם כן, הן סכום ההלוואה המקורי גדל וכך גם נוספה לו ריבית בסך של 4% לשנה.
31

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

ת"ע 33570-03-21 ק' ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז דרום ואח'

ת"ע 56390-02-21

ת"ע 21671-01-22

ת"ע 56147-02-21

תמ"ש 21663-01-23

- 1 משכך, אני קובעת כאמור לעיל, כי הסכם ההלוואה נחתם תוך ניצול מצוקתו הפיזית של
2 המנוח ותנאי ההסכם החדשים גרועים במידה בלתי סבירה מן המקובל ובמיוחד לאור
3 ההסכם הקודם עליו חתם המנוח.
4
- 5 84. כך גם ביחס להסכם החיים המשותפים שנערך תוך כדי ירידה משמעותית במצבו הבריאותי
6 של המנוח.
7
- 8 בעניין זה אציין שבניגוד לאמור ברישא להסכם לפיה, הצדדים מתגוררים מזה כשנתיים יחד
9 נכון ליום 20/04/2022, הרי שבפועל, הצדדים לא גרו יחד בעת הרלוונטית. כך עולה
10 מהמסמכים הרפואיים הרבים שצורפו לרבות מסמכים מיום 12/03/2019 שם נרשם כי המנוח
11 התגורר לבד (עמוד 488, בקשה 27); מסמך מיום 03/12/2019 שם נרשם כי מתגורר לבד (עמוד
12 470 לבקשה. כן ראו מסמך רפואי מיום 11/06/2020 שם נרשם שבת הזוג המטפלת מתגוררת
13 בכפר סבא וגם טענות המשיבה לפיהן לא פעלה על מנת לשנות כתובתה לבית המנוח.
14
- 15 85. כך גם תנאי הסכם הממון והחיים המשותפים גרועים במידה בלתי סבירה מהמקובל. על פי
16 ההסכם המנוח מעניק למשיבה סך של 30% מדירתו בתמורה לכך שטיפלה בו, סעדה אותו
17 ואף סלקה חובות הרשומים על שמו. יחד עם זאת, כאמור בסעיף 7 א להסכם, המנוח נדרש
18 להשיב למשיבה סך של 450,000 ₪ בגין חובותיו ולכאורה, נראה כי קיים כפל חיוב בגין
19 החובות.
20
- 21 עוד יודגש כי במסגרת הדיון שהתקיים לעניין אישור הסכם החיים המשותפים, סרב בית
22 משפט לאשר סעיף 6 ג להסכם ולפיו ככל שיחיו המנוח והמשיבה יחד בעת פטירתו, יעמדו
23 זכויותיה בדירה על סך של 60% וזאת פרט לחובו של המנוח כלפיה.
24
- 25 כן יצוין כי המנוח העיד בדיון כי הוא בקשר עם ילדיו שאינם מתערבים בחייו וזאת בניגוד
26 לידוע כיום, שלמנוח היה קשר לא יציב ומורכב עם ילדיו. מה גם שמעיון בהערכה הגריאטרית
27 מיום 07/02/2020, עולה כי לא היה עמם בקשר באותה העת.
28
- 29 אין לי אלא לקבוע כי לו מכלול הנתונים המנוחים בפניי כעת, היו מונחים בעת אישור ההסכם,
30 לא היה מאושר ההסכם לאור הפגמים ברצון המנוח בעת כריתתו.
31

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

ת"ע 33570-03-21 ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז דרום ואח'
ת"ע 56390-02-21
ת"ע 21671-01-22
ת"ע 56147-02-21
תמ"ש 21663-01-23

1 במצב דברים זה אני קובעת כי הסכם הממון והחיים המשותפים נחתם תוך ניצול מצוקתו
2 הפיזית של המנוח ותחת השפעה בלתי הוגנת על המנוח ותנאי ההסכם החדשים גרועים
3 במידה בלתי סבירה מן המקובל ומשכך, יש להורות על ביטולו.

86. ביצוע ההשתלה כתנאי מתלה

7 למעלה מן הצורך, אוסיף כי ניתן להורות על ביטול הסכם הממון והסכמי ההלוואה מחמת
8 אי קיומו של תנאי מתלה.

9
10 הוראות סעיף 29 לחוק החוזים קובעות:

11
12 "היה חוזה מותנה בתנאי והתנאי לא נתקיים תוך התקופה שנקבעה לכך, ובאין תקופה
13 כזאת- תוך זמן סביר מכריתת החוזה, הרי אם היה זה תנאי מתלה- מתבטל החוזה".

14
15 כאמור לעיל וכעולה מעדותו של עו"ד ג', הרי שסוגיית ההשתלה ריחפה כל הזמן מעל השולחן
16 בעת עריכת שני ההסכמים והיא היתה הסיבה המרכזית בגינן נחתמו. המנוח שחפץ בחיים
17 סבר שיש ביכולתה של המשיבה לסייע לו והיה מוכן לעשות הכל לטובת ביצוע ההשתלה וכך
18 גם אחותו. אם כן, על אף שלא נקבע הדבר בהסכמים באופן מפורש, הרי שניתן לראות בשני
19 ההסכמים כהסכמים הכוללים תנאי מתלה ולפיכך המדובר בהסכמים על תנאי. יודגש, שני
20 ההסכמים, הן הסכם ההלוואה והן ההסכם לחיים משותפים, נעשו עקב רצונו הרב וכמיהתו
21 לעבור השתלת כליה אשר היתה עשויה להציל את חייו, כאשר המנוח האמין כי רק המשיבה
22 תסייע לו, שעה שהמנוח נואש מלקבל סיוע מילדיו.

23 בסופו של יום, הגם שהמנוח עבר בדיקות רבות, ההשתלה לא בוצעה. אם כן, משלא התקיים
24 התנאי המתלה שבגינן נחתמו ההסכמים תוך פרק זמן סביר, ביצוע ההשתלה, ניתן אף לראות
25 את שני ההסכמים כבטלים כאמור בהוראות סעיף 29 לחוק החוזים.

26
27 87. אשר על כן ומכל האמור לעיל, אני קובעת כי שני ההסכמים הן הסכם ההלוואה והן ההסכם
28 לחיים משותפים, מבוטלים מחמת עושק, שעה שנעשו תחת השפעה בלתי הוגנת, בהיעדר
29 גמירות דעת ושעה שלא התקיים התנאי המתלה בגינן נכרתו.

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

ת"ע 33570-03-21 ק' ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז דרום ואח'
ת"ע 56390-02-21
ת"ע 21671-01-22
ת"ע 56147-02-21
תמ"ש 21663-01-23

88. סוף דבר

בשים לב לתוצאה אליה הגעתי במסגרת פסק הדין, לא מצאתי ממש ביתר טענות הצדדים.
בשולי הדברים אציין כי לא מצאתי מקום ליתן משקל רב לטענות המשיבה 2, שהתרשמתי כי התקשתה להבין המתווה המשפטי של ההליך שעה שלא היתה מיוצגת. עוד נתתי דעתי לכך שנעזרה במשיבה להדפיס בקשותיה והיא זו שערכה חלק מפניותיה ובשים לב לכך שהמשיבה 2 ציפתה לקבל מהמשיבה מחצית מסך של 250,000 ₪ שהועבר לה ולטענת המשיבה 2, הובטחו על ידי המנוח לבתה הקטינה.

89. אשר לבקשת המשיבים סיכומיהם להורות על השבת כספים שהועברו למשיבה מהמנוח, טרם פטירתו, אציין כי מדובר בסעד שלא נתבע בכתב התביעה לביטול ההסכמים ודי בכך בכדי להורות על דחייתו. זאת ועוד, המדובר בסעד שהתבקש לחילופין בסעיף 113 לסיכומים וככל שבית משפט לא ייעתר לתביעה לביטול ההסכמים. משכך ובשים לב לאמור לעיל ושעה שנעתרתי לסעדים שהתבקשו בתביעה לביטול ההסכמים, איני נדרשת לסעד החלופי שעלה לראשונה בסיכומים.

90. מכל המקובץ עולה כי דין הסכמי ההלוואה מיום 22/03/2018 ומיום 20/04/2020 להתבטל. כך גם דינו של הסכם הממון וחיים משותפים מיום 20/04/2020 ושל ארבעת הצוואות האחרונות שערך המנוח.

משכך, אני מורה כי צוואת המנוח מיום 23/05/2017 היא הצוואה שתקום.

ב"כ המתנגדים יגיש צו קיום צוואה לחתימתי תוך שבעה ימים.

91. בכל הנוגע לסוגיית ההוצאות בנסיבות העניין ולאחר לבטים, מצאתי מקום שלא לקבוע הוצאות לטובת מי מהצדדים. בסופו של יום, נדחתה התנגדות המתנגדים 1-5 לקיים צוואתו הראשונה של המנוח. עם זאת, התקבלה תביעת המתנגדים להורות על ביטול ההסכמים. בשולי הדברים יוער כי קיים ספק ביחס לתחולתו של הסכם הממון וחיים משותפים נוכח פטירת המנוח, אלא שמשלא נדרשתי לכך, לא מצאתי מקום להרחיב בעניין.

כך גם נדחתה תביעתה של המתנגדת 6 לקיום הצוואה השישית בחלקה ונדחתה התנגדותה של המשיבה להורות על קיום הצוואה.

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

ת"ע 33570-03-21 ק' ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז דרום ואח'

ת"ע 56390-02-21

ת"ע 21671-01-22

ת"ע 56147-02-21

תמ"ש 21663-01-23

- 1 92. משכך ושעה שהתרשמתי כי המנוח עצמו מצא מקום להדיר רוב ילדיו מצוואתיו נוכח
2 התנהגותם כלפיו טרם פטירתו והואיל ואף אם למתנגדים טענות רבות כלפי המשיבה, בפועל
3 היא שסעדה אותו רוב הזמן ודאגה לצרכיו והתנגדותם לצוואה השנייה נדחתה, לא מצאתי
4 מקום לחייבה בהוצאות ההליך.
5
6 כך גם לא מצאתי מקום לחייב המתנגדת 6 בהוצאות, בשים לב לכך שתמכה בחלק מטענות
7 המתנגדים הגם שהתנגדותה החלקית לצוואה השישית נדחתה ובסופו של יום, הוגדל חלקה
8 על פי הצוואה שתקיים.
9
10 כך גם לא מצאתי מקום לחייב המשיבה 2 בהוצאות, שעה שמדובר בקטינה שיוצגה באמצעות
11 אמה, שהינה האפוטרופא הטבעית שלה והואיל ולא היתה מיוצגת באמצעות עורך דין.
12
13 בהתייחס למתנגדים 1-5, הרי שאין מקום לחייבם שעה שחלק מטענותיהם התקבלו אולם
14 אין בכך לסתור רצון המנוח לנדיר חלקם מעיזבונו.
15
16 עוד אני קובעת שהעיזבון יישא בהוצאות ניהול העיזבון.
17
18 המזכירות תסרוק העתק פסק הדין לתיקים הקשורים ותמציא העתק פסק הדין לצדדים.
19
20 מנהל העיזבון יגיש דו"ח מסכם בתיק תוך 30 יום בהתאם לצוואה שנקבע כי תקיים.
21
22 מורה על סגירת התיקים שבכותרת.
23
24 פסק הדין מותר לפרסום ללא פרטים מזהים.
25
26 ניתן היום, ז' כסלו תשפ"ד, 20 נובמבר 2023, בהעדר הצדדים.
27

עפרה גיא, שופטת

- 28
29
30